

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελματών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Η επισκόπηση της νομοθεσίας που διέπει την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκηση τους στη χώρα μας, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η νομοθεσία αυτή έχει διαμορφωθεί διαχρονικά με μια πληθωριστική παραγωγή προστατευτικών και χαρακτηριστικών διατάξεων, που οδηγούν σε σαφή περιορισμό του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της επαγγελματικής ελευθερίας.

Πρόκειται για ρυθμίσεις που δεν συγκροτούν, στη συνολική τους θεώρηση, συστηματικά δομημένες νομοθετικές παρεμβάσεις, αλλά αποτελούν άθροισμα διατάξεων χωρίς εσωτερική συνοχή, από τις οποίες συχνά δεν προκύπτει ο σκοπός δημοσίου συμφέροντος που επιδιώκεται με την τιθέμενη ρύθμιση. Τουναντίον, δημιουργείται η εντύπωση, και πολλές φορές η βεβαιότητα, ότι με τις διατάξεις αυτές επιδιώκεται η ικανοποίηση συμφερόντων συγκεκριμένων επαγγελματικών ομάδων, κατά τρόπο που προκαλεί αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις στο κοινωνικό σύνολο.

Αλλά και όταν ακόμη, με θεώρηση από τη σκοπιά του συμφέροντος του κοινωνικού συνόλου, θα μπορούσε να γίνει δεκτή συνδρομή λόγου δημοσίου συμφέροντος του οποίου επιβάλλεται η εξυπηρέτηση, κατά κανόνα και τότε δεν παρέχεται εξήγηση γιατί, προς ικανοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού, δεν θα μπορούσε, αντί του περιορισμού της επαγγελματικής ελευθερίας, να επιλεγεί άλλου είδους μέτρο μη περιοριστικό της επαγγελματικής ελευθερίας, προκειμένου να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο με τη ρύθμιση αποτέλεσμα.

Περαιτέρω, και όταν ακόμη η θέσπιση ρυθμίσεως για ένα επάγγελμα θα μπορούσε να θεωρηθεί απαραίτητη, κατά κανόνα την επιβολή με αυτήν συγκεκριμένων περιορισμών δεν συνοδεύει τεκμηριωμένη εκτίμηση ότι οι περιορισμοί αυτοί είναι αναγκαίοι για την εξυπηρέτηση του επιδιωκόμενου σκοπού δημοσίου συμφέροντος και ανάλογοι προς την σπουδαιότητα τούτου, με την έλλειψη εξηγήσεως γιατί, αντί της επιβολής των συγκεκριμένων περιορισμών της επαγγελματικής ελευθερίας, δεν θα μπορούσαν να επιλεγούν άλλοι ολιγότερο επαχθείς, προκειμένου να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο με τη ρύθμιση αποτέλεσμα.

Από την εικόνα των νομοθετικών παρεμβάσεων στη λειτουργία των επαγγελματών, είναι φανερό ότι, από την άποψη των επιπτώσεών τους, αυτές μπορούν να χωριστούν σε τρεις βασικές κατηγορίες:

Σε εκείνες που επιβάλλουν τυπικές γραφειοκρατικές παρεμβάσεις, όπως είναι οι απαιτήσεις διοικητικής αδειοδοτήσεως, που, ανεξάρτητα κατά πόσον περιορίζουν σημαντικά τη λειτουργία του ανταγωνισμού, αποτελούν εντούτοις αδικαιολόγητη διαδικασία η οποία επιβαρύνει με διοικητικό κόστος την άσκηση του επαγγέλματος.

Σε εκείνες που επιφέρουν ουσιαστικό περιορισμό του ανταγωνισμού, αλλά μπορεί μεν να οδηγούν σε σοβαρή διόγκωση τιμών αγαθών και αμοιβών υπηρεσιών σε σύγκριση με μια ανταγωνιστικότερη αγορά, δεν επιβαρύνουν

όμως ουσιαστικά την οικονομία, επειδή αφορούν επαγγέλματα στα οποία απασχολείται πολύ μικρός αριθμός ατόμων.

Τέλος, σε εκείνες που έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα, γιατί περιορίζουν δραστικά τον ανταγωνισμό και αφορούν επαγγέλματα στα οποία απασχολείται σχετικά μεγάλος αριθμός ατόμων.

Στην τελευταία κατηγορία περιλαμβάνονται οι περιορισμοί που αφορούν κυρίως :

α) Τα τεχνικά επαγγέλματα (Μηχανικοί, Αρχιτέκτονες και τα συναφή), και τούτο διότι το κράτος ορίζει τις υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές των υπηρεσιών τους, αναφορικά με την εκπόνηση μελετών και την επίβλεψη εφαρμογής τους, ενώ παίζει και αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση της ζήτησης των υπηρεσιών αυτών και εν πολλοίς εγγυάται την καταβολή των αμοιβών, αφού δίχως την πιστοποίησή της πραγματοποιήσεως της το κράτος αρνείται την έκδοση αδειών για κατασκευές. Καθόσον δε αφορά τους δημόσιους διαγωνισμούς προς ανάδειξη αναδόχου για την εκπόνηση μελετών δημοσίων έργων, ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή προεκτιμώμενη αμοιβή που είναι δεσμευτική για τους συμμετέχοντες σε διαγωνισμό, οι οποίοι αποστερούνται της δυνατότητας, στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού, να υποβάλουν οικονομική προσφορά μικρότερη της προεκτιμώμενης αμοιβής, με προβλεπόμενη κύρωση σε περίπτωση που συμβεί τούτο το απαράδεκτο της προσφοράς τους.

β) Τους Δικηγόρους, διότι, μεταξύ άλλων, το Κράτος ορίζει τις υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές των δικαστικών παραστάσεων και των εξωδικαστικών νομικών υπηρεσιών και εγγυάται την προείσπραξη των σχετικών αμοιβών ενώ ταυτόχρονα διατηρεί γεωγραφικούς περιορισμούς στην άσκηση του επαγγέλματος, που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό.

γ) Τους Συμβολαιογράφους, διότι προβλέπεται υποχρεωτική αμοιβή, αναλογική σε σταθερό ποσοστό της αξίας της συναλλαγής, αδιαφόρως μεγέθους αυτής.

Οι εργαζόμενοι στο καθένα από τα επαγγέλματα αυτά αριθμούν χιλιάδες ή δεκάδες χιλιάδες άτομα και οι προεκτεθεισες νομοθετικές παρεμβάσεις, αλλού περισσότερο και αλλού λιγότερο, φαίνεται να περιορίζουν αποφασιστικά τον ανταγωνισμό, τις περισσότερες φορές χωρίς να συντρέχουν εμφανείς λόγοι δημοσίου συμφέροντος που θα μπορούσαν να τις δικαιολογήσουν. Στην κατηγορία αυτή των ρυθμίσεων, η κατάργηση ή η κατάλληλη τροποποίηση μεγάλου μέρους των περιορισμών της επαγγελματικής ελευθερίας, θα μπορούσε να προσπορίσει στην εθνική οικονομία πολύ σημαντικά οφέλη.

Βασική οικονομική αρχή, που γίνεται δεκτή ευρέως στην εποχή μας, θεσμικά δε ευρίσκει συνταγματική κατοχύρωση στις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1 και 106 παρ.2 του Συντάγματος, είναι ότι δεν πρέπει να υπάρχουν περιορισμοί ή φραγμοί στην οικονομική ελευθερία και την συνακόλουθη ελεύθερη λειτουργία των αγορών, παρά μόνον για σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, σε σχέση με τους οποίους εκτιμάται ότι το κοινωνικό όφελος από τη θέσπιση περιορισμού ή φραγμού υπερβαίνει την κοινωνική ζημία από την συνακόλουθη συρρίκνωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού.

Άρρηκτα συνδεδεμένη με την αρχή αυτή είναι και μία δεύτερη, σύμφωνα με την οποία το κράτος έχει την ευθύνη της προστασίας του ανταγωνισμού στην αγορά, έτσι ώστε να προλαμβάνονται ή να καταπολεμώνται μονοπωλιακές τάσεις και άλλα συναφή φαινόμενα, που τεί-

νουν εν τοις πράγμασι, να καταλύσουν την οικονομική ελευθερία, εκμηδενίζοντας αθεμίτως κάθε ανταγωνιστική ανάπτυξη ιδιωτικής οικονομικής πρωτοβουλίας και να εξουδετερώσουν τα κοινωνικά οφέλη από την ανταγωνιστική λειτουργία των αγορών. Το κράτος δηλαδή, όχι μόνο οφείλει να απέχει από το να παρεμβάλλει εμπόδια στην ανταγωνιστική λειτουργία των αγορών, χωρίς να συντρέχουν σαφείς και συγκεκριμένοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος – υπεροχή κοινωνικού οφέλους έναντι κοινωνικού κόστους- αλλά απεναντίας, πέραν τούτου, όπως σαφώς συνάγεται από τη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 εδάφιο πρώτο του Συντάγματος και την ανατιθέμενη με αυτή στο κράτος εγγυητική λειτουργία, οφείλει να αντιμετωπίζει και να εξουδετερώνει κάθε συμφωνία ή πρακτική με την οποία παράγοντες της αγοράς επιδιώκουν τον περιορισμό του ανταγωνισμού προς ίδιον όφελος και επί βλάβη του κοινού συμφέροντος.

Σύμφωνα με ορισμένες επαγγελματικές ενώσεις, η θέσπιση, ως υποχρεωτικών, ελάχιστων αμοιβών συνιστά μηχανισμό για την εξασφάλιση χαμηλών αμοιβών. Ωστόσο, σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, αλλά και την κοινή πείρα, εντός μιας ανταγωνιστικής κατά τα άλλα αγοράς, η ρύθμιση των τιμών είναι απίθανο να εξασφαλίζει τιμές χαμηλότερες από εκείνες που αντιστοιχούν στα επίπεδα που εξασφαλίζει ο ελεύθερος ανταγωνισμός.

Περαιτέρω διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι οι προκαθορισμένες ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές αποτελούν εγγύηση για την ποιότητα των υπηρεσιών. Ωστόσο, αυτή καθαυτή η ύπαρξη προκαθορισμένων αμοιβών δεν μπορεί να αποτρέψει τους όποιους ασυνείδητους να προσφέρουν υπηρεσίες χαμηλής ποιότητας. Ούτε οδηγούν στην εξαίρεση των οικονομικών κινήτρων των ελεύθερων επαγγελματιών να μειώσουν την ποιότητα και το κόστος.

Επιπλέον, υπάρχουν πολλοί άλλοι, λιγότερο περιοριστικοί και πάντως αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διατήρηση της ποιότητας και την προστασία των καταναλωτών. Παραδείγματος χάριν, μέτρα για τη βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με τις διαθέσιμες στην αγορά επαγγελματικές υπηρεσίες θα μπορούσαν να συμβάλλουν έτσι ώστε οι καταναλωτές να λαμβάνουν πιο μελετημένες με συνείδηση των παραμέτρων τους αποφάσεις, έχοντας καλύτερη επίγνωση των επιλογών.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, ορισμένα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατήργησαν τις προκαθορισμένες αμοιβές στα ελεύθερα επαγγέλματα. Σήμερα στα περισσότερα κράτη - μέλη, τα επαγγέλματα του δικηγόρου, του λογιστή, του μηχανικού και του αρχιτέκτονα ασκούνται αποτελεσματικά χωρίς προκαθορισμένες αμοιβές. Αυτό καταδεικνύει ότι οι έλεγχοι των αμοιβών δεν αποτελούν απαραίτητη ρύθμιση για την καλή άσκηση των επαγγελμάτων αυτών και ότι άλλοι λιγότερο περιοριστικοί μηχανισμοί μπορούν να εξασφαλίσουν ένα αποτελεσματικό τρόπο διατήρησης υψηλής ποιότητας.

Υπό αυτές τις συνθήκες και με αυτά τα δεδομένα είναι φανερή η ανάγκη αποκαθάρσεως της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκησή τους από πλήθος αδικαιολόγητων ρυθμίσεων περιοριστικών της επαγγελματικής ελευθερίας. Και τούτο, αφ' ενός διότι το συμβατό των ρυθμίσεων τούτων προς τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος που κατοχυρώνει και την επαγγελματική ελευθερία εγει-

ρει σε πολλές περιπτώσεις σοβαρές αμφιβολίες, αφ' ετέρου δε, και προεχόντως, διότι σε κάθε περίπτωση η σκοπιμότητα της υπάρξεως τέτοιων ρυθμίσεων, από την σκοπιά της εξυπηρέτησεως δημοσίου συμφέροντος, δεν είναι δεδομένη. Απεναντίας μάλιστα, τέτοιες ρυθμίσεις σε πολλές περιπτώσεις είναι όχι απλώς περιττές, αφού δεν μπορεί να δικαιολογηθεί η ύπαρξή τους, αλλά κυριολεκτικά επιζήμιες για την εθνική οικονομία, εξ αιτίας των άχρηστων περιορισμών που επιβάλλουν και των εμποδίων που δημιουργούν στην ανάπτυξη επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε όσους επιθυμούν τούτο.

Αλλά επίσης λόγω της προκαλουμένης από αυτές διόγκωσης της τιμής αγαθών και της αμοιβής υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινωνικό σύνολο, το οποίο υφίσταται την αντίστοιχη επιβάρυνση, είτε εξ' αιτίας των δημιουργούμενων συνθηκών περιορισμένου ανταγωνισμού είτε συνεπεία νομοθετικά ή διοικητικά επιβαλλόμενων ως υποχρεωτικών κατωτάτων τιμών και αμοιβών αγαθών και υπηρεσιών, που με την ανάπτυξη ελεύθερου ανταγωνισμού θα μπορούσαν να είναι σημαντικά μικρότερες.

Ενδείκνυται μάλιστα να παρατηρηθεί ότι η εν λόγω διόγκωση της αμοιβής υπηρεσιών, συνεπεία της επιβαλλόμενης και εγγυημένης από το κράτος υποχρεωτικής ελάχιστης – και επομένως μη διαπραγματεύσιμης προς ευνοϊκότερη διαμόρφωσή της για τους αποδέκτες των υπηρεσιών – αμοιβής των υπηρεσιών που παρέχονται από τους ανήκοντες σε συγκεκριμένες επαγγελματικές τάξεις είναι ακόμα περισσότερο οδυνηρή για το κοινωνικό σύνολο, όταν αυτό υποβάλλεται σε θυσίες σε περιόδους οικονομικής κρίσεως και ως εκ τούτου αποβαίνει κοινωνικά αδικαιολόγητη η, υπό αυτές τις περιστάσεις, τυχόν διατήρηση σε ισχύ τέτοιων νομικών καθεστώτων.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η θεραπεία της εκτεθείσης ανάγκης.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου διαιρείται σε δύο κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο είναι το γενικό μέρος και το δεύτερο κεφάλαιο είναι το ειδικό μέρος το οποίο περιέχει ρυθμίσεις για επί μέρους επαγγέλματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με το άρθρο 1 του προτεινόμενου σχεδίου διατυπώνεται ως θετικό δίκαιο γενικές αρχές που αναμφίβολα συνάγονται ερμηνευτικά από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος που κατοχυρώνει την επαγγελματική ελευθερία.

Με το άρθρο 2 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τίθεται ρύθμιση που καταλαμβάνει όλα τα επαγγέλματα, εκτός από εκείνα για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β΄ - Ειδικό Μέρος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Η τιθέμενη ρύθμιση έχει την εξής μορφή και περιεχόμενο:

Με γενική διάταξη, που τίθεται σε ισχύ με την πάροδο τεσσάρων μηνών από τη δημοσίευση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επέρχεται κατάργηση όλων των απαριθμούμενων στο άρθρο τούτο περιορισμών που αναφέρονται στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, οι οποίοι προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και εκείνων που θα προστεθούν σε αυτούς με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου μέσα στην ίδια τετράμηνη προθεσμία. Όλοι οι α-

παριθμούμενοι στο άρθρο αυτό περιορισμοί έχουν αντικειμενικό χαρακτήρα.

Ειδικότερα, οι υπό στοιχείο α' (νομοθετικά οριζόμενος κλειστός αριθμός) και υπό στοιχείο β' (εξάρτηση διοικητικής αδειοδότησεως από την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης για την παροχή υπηρεσιών, κατά την ουσιαστική κρίση της διοικητικής αρχής), είναι αντικειμενικοί περιορισμοί που αφορούν την πρόσβαση σε επάγγελμα, ενώ οι υπό στοιχεία γ' έως και θ' είναι αντικειμενικοί περιορισμοί που αφορούν την άσκηση επαγγέλματος.

Δεν συμπεριλαμβάνονται στην ρύθμιση του άρθρου αυτού περιορισμοί που έχουν υποκειμενικό χαρακτήρα, αναγόμενοι στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου να ασκήσει επάγγελμα, όπως οι συναπτόμενοι προς πάσης φύσεως αξιούμενα προσόντα, προς αποκτηθείσα εμπειρία, προς ικανότητες και δεξιότητες που διαπιστώνονται με δοκιμασία και προς την ηλικία, για την είσοδο στο επάγγελμα ή την υποχρεωτική έξοδο από αυτό.

Επίσης, δεν συμπεριλαμβάνονται ρυθμίσεις που άπτονται και του εργατικού δικαίου, όπως οι σχετιζόμενες με τις ημέρες και το ωράριο λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων.

Παράλληλα όμως προς την θέσπιση της ανωτέρω γενικής καταργητικής διατάξεως, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς έκδοση προεδρικού διατάγματος με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών μέσα στην ίδια τετράμηνη προθεσμία, με το οποίο θα μπορεί να προβλέπεται ως προς ορισμένο επάγγελμα η, κατ' εξαίρεση από την γενική καταργητική ρήτρα, διατήρηση σε ισχύ ορισμένου περιορισμού από τους αναφερόμενους στο άρθρο τούτο ή τους τυχόν προστιθέμενους σε αυτούς με προεδρικό διάταγμα, ως έχει ή με ηπιότερη μορφή, υπό τις τιθέμενες όμως αυστηρές, συνταγματικά άλλωστε επιβαλλόμενες, προϋποθέσεις, η συνδρομή των οποίων επιβάλλεται να διερευνάται επισταμένως. Αν δηλαδή προς τούτο συντρέχει επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος, συνάμα δε πληρούνται οι απαιτήσεις της αρχής της αναλογικότητας.

Έτσι, με την πάροδο τετραμήνου από της δημοσίευσέως του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, θα επέλθει γενική κατάργηση για όλα τα επαγγέλματα του συνόλου των προβλεπόμενων στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμών που αναφέρονται στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, οι οποίοι απαριθμούνται στο άρθρο 2 ή θα προστεθούν σε αυτούς με προεδρικό διάταγμα, πλην εκείνων ή εκείνων που, σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα, θα εξαιρεθούν ειδικώς από την κατάργηση με προεδρικό διάταγμα, μετά διατύπωση για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικής κρίσεως περί συνδρομής των αναφερθεισών προϋποθέσεων.

Με το άρθρο 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τίθεται ρύθμιση που ωσαύτως καταλαμβάνει όλα τα επαγγέλματα, εκτός από εκείνα για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β' - Ειδικός Μέρος.

Η τιθέμενη ρύθμιση έχει το εξής περιεχόμενο: Με γενική διάταξη, που τίθεται σε ισχύ με την πάροδο τεσσάρων μηνών από τη δημοσίευση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επέρχεται παύση της ισχύος όλων των προβλεπόμενων στην ισχύουσα νομοθεσία απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής αδειάς για την άσκηση επαγγέλματος, όταν η χορήγηση αυτής συναρτάται προς αντικειμενικώς διαπιστούμενη από διοικητική αρχή, κατά δεσμία αρμοδιότητα, συνδρομή νομίμων προϋποθέσεων.

Κατά συνέπεια, η άσκηση των επαγγελμάτων που καταλαμβάνει η ανωτέρω ρύθμιση του άρθρου 3, καθίσταται πλέον εφεξής ελεύθερη. Για τη σύννομη δε έναρξη της ασκήσεώς τους αρκεί η απλή διατύπωση της σχετικής περί τούτου αναγγελίας στη διοικητική αρχή που ήταν προηγουμένως αρμόδια για τη χορήγηση της διοικητικής αδειάς, συνοδευομένης από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων και η πάροδος τριμήνου από την αναγγελία αυτή.

Εκτός αν η εν λόγω διοικητική αρχή εντός του τριμήνου τούτου απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος, για το λόγο ότι δεν συγκεντρώνονται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία.

Διευκρινίζεται ότι το εν λόγω τρίμηνο χρονικό διάστημα έχει τον χαρακτήρα της επιβαλλόμενης στον εκδηλούντα το ενδιαφέρον να ασκήσει ορισμένο επάγγελμα υποχρεώσεως αναμονής και αναβολής της ενάρξεως ασκήσεως τούτου, ώστε να παρασχεθεί στη διοίκηση η δυνατότητα να διενεργήσει προληπτικό έλεγχο και ενδεχομένως να απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος, αν δεν υφίσταται ή δεν προκύπτει συνδρομή των προς τούτο νομίμων προϋποθέσεων.

Δεν συνιστά δηλαδή το χρονικό διάστημα τούτο περιορισμό κατά χρόνον της αρμοδιότητος της διοικητικής αρχής να απαγορεύσει, προς επιβολή της νομιμότητος, την άσκηση επαγγέλματος, αν τούτο δεν δύναται σε συγκεκριμένη περίπτωση να ασκηθεί συννόμως.

Τυχόν όμως, καθ' υπέρβαση του χρονικού διαστήματος τούτου βραδεία άσκηση αυτής της αρμοδιότητος ενδέχεται να δημιουργήσει ζήτημα αστικής ευθύνης του κράτους, στην περίπτωση που η διατυπούμενη απαγόρευση επιφέρει ανατροπή δημιουργηθείσης με την έναρξη της ασκήσεως του επαγγέλματος πραγματικής καταστάσεως, η οποία επάγεται ζημιόγωνα αποτελέσματα ενόψει πραγματοποιηθεισών συναφώς δαπανών ή αναληφθεισών υποχρεώσεων.

Εξάλλου, ενόψει της προβλεπόμενης στο άρθρο τούτο αντικαταστάσεως του ισχύοντος σήμερα νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής αδειάς για την πρόσβαση σε διάφορα επαγγέλματα και την άσκησή τους με το νομικό καθεστώς της απαγορεύσεως ασκήσεως επαγγέλματος, εφεξής ελεύθερως ασκουμένου, από την μέχρι τώρα αρμόδια προς αδειοδότηση διοικητική αρχή, κατ' επίκληση του ότι σε συγκεκριμένη περίπτωση δεν υφίσταται ή δεν προκύπτει συνδρομή των απαιτούμενων προς τούτο νομίμων προϋποθέσεων, ορίζονται τα εξής:

Έννομες συνέπειες που προβλέπονται στο νόμο επερχόμενες ή επιβαλλόμενες με διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, προερχόντων με χαρακτήρα κυρώσεων, στην περίπτωση ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς τη λήψη της απαιτούμενης προς τούτο διοικητικής αδειάς, νοούνται μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος συναπτόμενες προς την έναρξη ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς προηγούμενη αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια διοικητική αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο, καθώς και προς την άσκηση του επαγγέλματος παρά τη διατύπωση προς τούτο απαγορεύσεως από την αρμόδια διοικητική αρχή.

Παράλληλα όμως προς την εκθεθείσα ρύθμιση, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς έκδοση προεδρικού διατάγματος με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υ-

πουργού και του Υπουργού Οικονομικών μέσα στην ίδια τετράμηνη προθεσμία, με το οποίο θα μπορεί να προβλεπεται ως προς ορισμένο επάγγελμα εξαίρεση από τον εκτεθέντα γενικό κανόνα, στην περίπτωση που η διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής αδειάς επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, συνάμα δε πληρούνται προς τούτο οι απαιτήσεις της αρχής της αναλογικότητας.

Έτσι ώστε να μην επέλθει ως προς αυτό το επάγγελμα δυνάμει του εκτεθέντος γενικού κανόνα, με την πάροδο τετραμήνου από τη δημοσίευση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, παύση της ισχύος της προβλεπόμενης στο νόμο απαίτησης περί προηγούμενης διοικητικής αδειάς για την άσκηση επαγγέλματος, αλλά υπό τις προεκτεθείσες αυστηρές προϋποθέσεις.

Η ρύθμιση του άρθρου 3, με τη θέσπιση της προαναφερθείσας γενικής καταργητικής ρήτρας των προβλεπόμενων στο νόμο απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής αδειάς για την άσκηση επαγγέλματος δεν επεκτείνεται και στις περιπτώσεις που η χορήγηση διοικητικής αδειάς εξαρτάται από την, κατ' ενάσκηση διακριτικής ευχερείας διατυπούμενη, ουσιαστική εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ικανοποίηση κριτηρίων του νόμου, καθ' ότι μια τέτοια επέκταση δεν είναι συμβατή με την ισχύουσα συνταγματική τάξη, που αποκλείει την δυνατότητα σύννομης άσκησης της διακριτικής ευχερείας κατά σιωπηρό τρόπο.

Και τούτο, διότι η συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου επιβάλλει την, ρητώς εκφερόμενη, αιτιολόγηση της ασκήσεως της διακριτικής ευχερείας, ως προς τον τρόπο που αυτή πραγματοποιείται, ώστε να αποκλειστούν ενδεχόμενα αυθαιρεσίας, η δε συνταγματική αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας καθιστά ωσαύτως επιβεβλημένη την παράθεση αιτιολογίας, ώστε να καθίσταται εμφανές το – μη δυνάμενο να προκύψει κατ' άλλο τρόπο – σύννομο της ασκήσεως της διακριτικής ευχερείας, κατά την υποβολή της σε δικαστικό έλεγχο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ

Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 4, επιδιώκεται ο εξορθολογισμός της αναλογικής αμοιβής των συμβολαιογράφων, η οποία, εξ αιτίας του συμπτωματικού γεγονότος της μεγάλης αξίας του αντικειμένου συναλλαγής για την οποία καταρτίζεται το συμβόλαιο, ενδέχεται να ανέλθει σε αδικαιολογήτως μεγάλο ύψος. Και τούτο, διότι η τυχόν μεγαλύτερη αξία του αντικειμένου της συναλλαγής δεν συνεπάγεται για το συμβολαιογράφο, καθ' όσον αφορά αυτή καθ' εαυτήν τη σύνταξη του συμβολαίου, συγκριτικά μείζονα απασχόληση.

Η προτεινόμενη διάταξη καθιστά πλέον ανεπίτρεπτο τον καθορισμό δια της κανονιστικής οδού ενός ενιαίου ποσοστού αναλογικής αμοιβής, αδιαφόρως της αξίας του αντικειμένου της συναλλαγής για την οποία καταρτίζεται το συμβόλαιο, και επιβάλλει τον προσδιορισμό αυτής σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά επί της εν λόγω αξίας, κλιμακωτά, όσον αυτή επαυξάνεται.

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος της προαγωγής της εθνικής

οικονομίας, με την αποτροπή υπερβολικών διοικητικού χαρακτήρα επιβαρύνσεων των συναλλαγών, ως στοιχείων κόστους αυτών.

Ωσαύτως επιδιώκει τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την προσέλκυση επενδύσεων, με τη διατήρηση σε λογικά επίπεδα του εν λόγω διοικητικού χαρακτήρα κόστους των συναλλαγών.

Με τη παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 4, δεν αναιρείται κατά βάση η - ανταποκρινόμενη στην ισχύουσα έννομη τάξη που ανάγει τους συμβολαιογράφους σε δημοσίους λειτουργούς, οι οποίοι μάλιστα απολαύουν της συνταγματικής προστασίας της μονιμότητας – αρχή ότι η αμοιβή των συμβολαιογράφων καθορίζεται υποχρεωτικώς δια νόμου.

Όμως, με την προτεινόμενη ρύθμιση, για τις περιπτώσεις που η αξία του αντικειμένου της συναλλαγής είναι πολύ μεγάλη, υπερβαίνουσα ένα καθοριζόμενο δια της κανονιστικής οδού όριο, και κατά συνέπεια αντιστοίχως η αναλογική αμοιβή του συμβολαιογράφου είναι ιδιαίτερα υψηλή, ορίζεται ότι η εν λόγω αναλογική αμοιβή παύει πλέον να είναι υποχρεωτική και καθίσταται η ανώτατη επιτρεπτή, παρεχομένης της δυνατότητας συμβατικής συνομολογήσεως μικρότερης αμοιβής.

Η προτεινόμενη διάταξη αποβλέπει στους ίδιους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος με εκείνους της προτεινόμενης πρώτης παραγράφου. Εξαίρεση από την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται για τα συμβόλαια, σε σχέση με τα οποία η αναλογική αμοιβή δεν περιέρχεται κατά νόμον στο συμβολαιογράφο.

Με τις παραγράφους 3 και 4, δεν επαφίεται στην ευχέρεια των αποδεκτών των νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων υπουργών η χρήση τούτων, αλλά επιβάλλεται σε αυτούς η χρήση τους εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, προς θέσπιση κανονιστικών ρυθμίσεων, ανταποκρινόμενων στο νέο νομικό καθεστώς, ώστε να μη βραδύνει η θέση τούτου σε εφαρμογή. Στον ίδιο εξ' άλλου σκοπό αποβλέπει και η ρύθμιση της παραγράφου 5.

Με την παράγραφο 6 προβλέπεται ότι η παράγραφος 2 του άρθρου 25 του ν. 3844/2010 εφαρμόζεται αναλόγως και για την εμπορική επικοινωνία των συμβολαιογράφων, παρέχεται δε εξουσιοδότηση προκειμένου με προεδρικό διάταγμα να καταργηθούν ή να τροποποιηθούν οι υφιστάμενοι περιορισμοί και απαγορεύσεις στο πεδίο αυτό.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

α) Η ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 44 σε συνδυασμό με τα άρθρα 54 και 56 του Κώδικα Δικηγόρων) προβλέπει γεωγραφικούς περιορισμούς στην άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος.

Ενώ στις ποινικές υποθέσεις ο δικηγόρος έχει το δικαίωμα να ασκεί το επάγγελμά του ενώπιον κάθε ποινικού δικαστηρίου (πλην του Αρείου Πάγου, εάν δεν έχει προαχθεί σε δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω), στις αστικές υποθέσεις καθώς και στις διοικητικές υποθέσεις ο δικηγόρος έχει το δικαίωμα, κατ' αρχήν, να ασκεί το επάγγελμά του μόνο εντός της περιφέρειας του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος. Μπορεί να παρίσταται ενώπιον των δικαστηρίων άλλων περιφερειών μόνο με την συμπάρσταση δικηγόρου εγγεγραμμένου στον τοπικό Δικηγορικό Σύλλογο.

Οι περιορισμοί αυτοί δεν εξυπηρετούν, με θεώρησή τους από την σκοπιά του συμφέροντος του κοινωνικού συνόλου, λόγους δημοσίου συμφέροντος, αλλά επιβα-

ρύνουν την οικονομία, εμποδίζοντας τον ελεύθερο ανταγωνισμό, υποβάλλοντας συγχρόνως σε πρόσθετα έξοδα τους αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών και περιορίζοντας τις επιλογές τους.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αίρονται οι παραπάνω αδικαιολόγητοι περιορισμοί και στρεβλώσεις στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών.

Έτσι, με την αντικατάσταση του άρθρου 44 του Κώδικα Δικηγόρων με την παρ. 1 του προτεινομένου άρθρου 5, δίδεται στους δικηγόρους η δυνατότητα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και σε άλλες περιφέρειες, πέραν εκείνης όπου ανήκει ο δικηγορικός σύλλογος του οποίου είναι μέλη, είτε περιστασιακά, εξ' αφορμής εκδικάσεως συγκεκριμένης υποθέσεως, είτε συστηματικά.

Για την εξειδίκευση του κανόνα αυτού, με την παρ. 2 του προτεινομένου άρθρου 5 εν μέρει αντικαθίστανται και εν μέρει καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 54 του Δικηγορικού Κώδικα και ορίζονται τα εξής:

Ο παρά Πρωτοδικεΐω δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται σε όλα τα Πρωτοδικεία, πολιτικά και διοικητικά, και σε όλα τα Ειρηνοδικεία της χώρας. Υπό συγκεκριμένες δε προϋποθέσεις και στα Εφετεία της χώρας. Ο παρ' Εφετεΐω δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται σε όλα τα Πρωτοδικεία και Εφετεία, πολιτικά και διοικητικά και σε όλα τα Ειρηνοδικεία της χώρας, υπό προϋποθέσεις δε επίσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στον Άρειο Πάγο. Ο δε παρ' Αρειώ Πάγω δικηγόρος, σε όλα τα δικαστήρια της χώρας.

Με την παρ. 4 του προτεινομένου άρθρου 5 αντικαθίσταται το άρθρο 56 του Κώδικα Δικηγόρων και ως προς τις ποινικές υποθέσεις επαναλαμβάνεται η προηγούμενη ρύθμιση, με την διευκρινιστική προσθήκη ότι ο παρ' Αρειώ Πάγω δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται σε όλα τα ποινικά δικαστήρια.

β) Ο θεσμός των υποχρεωτικών ελάχιστων δικηγορικών αμοιβών μέχρι το σχετικά πρόσφατο παρελθόν ίσχυε σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος, όπως η προστασία του πελάτη/αποδέκτη των υπηρεσιών, η αξιοπρέπεια του δικηγορικού επαγγέλματος, η ευρυθμία του συστήματος απονομής δικαιοσύνης.

Οι αντιλήψεις άρχισαν να αλλάζουν σταδιακά κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, κάτω από την επίρρεια τόσο της Στρατηγικής της Λισαβόνας του 2000 (που προέβλεπε το ουσιαστικό άνοιγμα του τομέα των υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των λεγομένων επαγγελματικών υπηρεσιών), όσο και των εξελίξεων στη νομολογία του Δ.Ε.Κ. Σημαντική, από της πλευράς αυτής, είναι η απόφαση της 5.12.2006, Cipolla, υπόθεση C-94/04, που αναφέρεται στο ιταλικό σύστημα υποχρεωτικών ελάχιστων δικηγορικών αμοιβών. Το Δ.Ε.Κ. αποφάνθηκε ότι οι ελάχιστες αμοιβές συνιστούν κατ' αρχήν περιορισμό στην ελευθερία εγκαταστάσεως και ελεύθερης κυκλοφορίας υπηρεσιών, που θα μπορούσε όμως να δικαιολογηθεί επί συνδρομής επιτακτικών λόγων δημοσίου συμφέροντος, εφόσον οι περιορισμοί αυτοί είναι συμβατοί με την αρχή της αναλογικότητας.

Για το τελευταίο σημείο το Δ.Ε.Κ., προσδιορίζοντας τις κατευθυντήριες γραμμές που επιβάλλεται να ακολουθήσει η διατύπωση κρίσεως επί του ζητήματος, ανέπεμψε την υπόθεση στο Εφετείο του Τορίνο, που είχε υποβάλει το προδικαστικό ερώτημα, για να κρίνει εκείνο, ενόψει της ιταλικής πραγματικότητας, το συμβατό των

ρυθμίσεων του ιταλικού νόμου προς το κοινοτικό δίκαιο. Το Εφετείο δέχθηκε ότι η επίμαχη ρύθμιση περί υποχρεωτικών ελάχιστων δικηγορικών αμοιβών δεν πληροί, σε σχέση με τον επιβαλλόμενο περιορισμό, τις προϋποθέσεις της αρχής της αναλογικότητας, θεωρώντας ότι δεν υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ ελάχιστων δικηγορικών αμοιβών και ποιότητας δικηγορικών υπηρεσιών ή ευρυθμίας του δικαστικού συστήματος. Η Ιταλία κατήγγησε το σύστημα των υποχρεωτικών ελάχιστων αμοιβών για όλα τα ελεύθερα επαγγέλματα με το Ν.Δ. 223 της 4ης Ιουλίου 2006, Τίτλος Ι, άρθρο 2. Και άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα τελευταία χρόνια προχώρησαν σε κατάργηση του συστήματος υποχρεωτικών ελάχιστων αμοιβών.

Η ισχύουσα ελληνική νομοθεσία προβλέπει σύστημα υποχρεωτικών ελάχιστων δικηγορικών αμοιβών στον Κώδικα Δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954, ΦΕΚ 235 Α', άρθρα 92 επ.) καθώς και, εκ παραλλήλου, στο ν. 2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α', άρθρο 7 παρ. 2 επ). Με το σύστημα αυτό συνδέεται η υποχρεωτική προείσπραξη των εν λόγω ελάχιστων αμοιβών από τους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους, σε συνδυασμό με υποχρεωτική παρακράτηση παγίων ποσοστών για τα Ασφαλιστικά Ταμεία και τους Δικηγορικούς Συλλόγους (άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 5 του προτεινομένου σχεδίου νόμου (που αντικαθιστά το άρθρο 92 παρ.1 του Κώδικα Δικηγόρων), καταργείται ο θεσμός των υποχρεωτικών ελάχιστων αμοιβών και οι προβλεπόμενες από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές παύουν να ισχύουν.

Θεσπίζεται ρητά η απόλυτη συμβατική ελευθερία των μερών (εντολέως και δικηγόρου) αναφορικά με τον ορισμό της δικηγορικής αμοιβής για την παροχή νομικών υπηρεσιών.

Ορίζεται δε ότι η έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής περιλαμβάνει είτε την όλη διεξαγωγή της δίκης, είτε μέρος ή κατ' ιδίαν πράξεις αυτής, ή κάθε άλλης φύσεως νομικές εργασίες.

Παράλληλα όμως, αλλά αποκλειστικά ως ενδοτικό δίκαιο, ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία των μερών περί δικηγορικής αμοιβής, προβλέπεται, ειδικώς για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών ενώπιον δικαστηρίων, η ύπαρξη και ο προσδιορισμός «νομίμων αμοιβών».

Με βάση τις νόμιμες αμοιβές διενεργείται από τα δικαστήρια η επιδίκαση δικαστικών εξόδων καθώς και η εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών στην περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 178 παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων. Επίσης, βάσει αυτών προσδιορίζεται η αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου υπηρεσίας επί παροχής νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν.3226/2004 (ΦΕΚ 24 Α') ή επί διορισμού δικηγόρου, κατά το άρθρο 200 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε περίπτωση παροχής ευεργετήματος πενίας, ή επί αυτεπαγγέλτου διορισμού δικηγόρου σε ποινικές υποθέσεις.

Συναφώς ορίζεται ότι, όπου στις διατάξεις των άρθρων 98- 102, 104-123, 125-134, 139-156, 167 και 169 του Κώδικα Δικηγόρων, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που περιέχει ρύθμιση περί αμοιβής δικηγορικής υπηρεσίας σχετιζόμενης με την έναρξη και την διεξαγωγή της δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδο-

σίας, γίνεται αναφορά σε «ελάχιστα όρια αμοιβών» ή «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές», νοούνται εφεξής οι «νόμιμες αμοιβές» κατά την ανωτέρω έννοια.

Επίσης, ορίζεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά εφεξής ως νόμιμες αμοιβές κατά την ανωτέρω έννοια, οι προβλεπόμενες ως ελάχιστες αμοιβές στις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 7 παρ.2 του ν.2753/99 τεθείσες και παραλλήλως προς τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων ισχύουσες, διατάξεις του Κεφαλαίου Ι «παραστάσεις στα δικαστήρια» της κ.υ.α. υπ' αριθ. 1117864/2297/A0012/7.12.2007 (ΦΕΚ 2422 Β'), που αναφέρονται στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας.

Περαιτέρω, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς έκδοση προεδρικού διατάγματος με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Ολομελείας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, προς επαναρύθμιση των νομίμων αμοιβών για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας. Ορίζεται δε ότι το προεδρικό διάταγμα μπορεί να εκδοθεί και χωρίς τη γνώμη της Ολομελείας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Συνάμα ορίζεται ότι με το πρώτο εκδιδόμενο δυνάμει της εν λόγω νομοθετικής εξουσιοδότησεως προεδρικό διάταγμα, του οποίου η έκδοση επιβάλλεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του προτεινομένου νόμου, οι προβλεπόμενες στον Κώδικα Δικηγόρων ή σε άλλο νόμο ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές, οι οποίες εφεξής ισχύουν ως νόμιμες αμοιβές, σύμφωνα με την τιθέμενη με την παράγραφο αυτή ρύθμιση, που υπολογίζονται ως ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης, καθορίζονται εφεξής ως νόμιμες αμοιβές σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή προσαύξηση της, εκφραζόμενης ή αποτιμώμενης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.

Η ρύθμιση αυτή αποβλέπει στη διατήρηση σε λογικά επίπεδα του κόστους παροχής δικηγορικών υπηρεσιών, στις περιπτώσεις καταβολής για αυτές «νόμιμης αμοιβής», όταν η νόμιμη αμοιβή είναι αναλογική και υπολογίζεται ποσοστιαίως επί της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, με την αποτροπή της ανόδου αυτής σε υπερβολικά μεγάλο ύψος κατ' ακολουθίαν του ότι η αξία του αντικειμένου της δίκης είναι πολύ μεγάλη, πράγμα που συμβαίνει όταν προβλέπεται για τον υπολογισμό της νόμιμης αμοιβής ένα ενιαίο ποσοστό, αδιαφόρως της αξίας του αντικειμένου της δίκης.

Με την παράγραφο 7 του προτεινομένου άρθρου 5, προβλέπεται ότι η συμφωνία περί αμοιβής αποδεικνύεται μόνο με την προσκόμιση του σχετικού εγγράφου που συντάχθηκε για την συνομολόγησή της, δοθέντος ότι επιβάλλεται για την συμφωνία αυτή ο έγγραφος τύπος.

Με την παράγραφο 8 του προτεινομένου άρθρου 5, καταργείται ο θεσμός της υποχρεωτικής προείσπραξης της αμοιβής των δικηγόρων μέσω του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, που συνάπτεται απολύτως προς τον, ωσαύτως, καταργούμενο θεσμό των υποχρεωτικώς ελαχίστων αμοιβών.

Όμως, λαμβάνεται πλήρης πρόνοια για την διασφάλιση των πόρων των Δικηγορικών Συλλόγων και των Ασφαλιστικών Ταμείων, που παρεκρατούντο από την προεισπραττόμενη δικηγορική αμοιβή, με την θέσπιση ενός νέου καθεστώτος προκαταβολής από τους δικηγόρους ως εισφορών ποσοστών επί «ποσών αναφοράς», που αντιπροσωπεύουν ισομεγέθεις με τους σήμερα ισχύοντες πόρους των Δικηγορικών Συλλόγων και των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι εφεξής οι δικηγόροι για τις παραστάσεις τους ενώπιον των δικαστηρίων και δικαστών ασκούντων δικαιοδοτικά καθήκοντα στα πλαίσια διαδικασιών που προβλέπονται από δικονομικούς νόμους και εν γένει για την παροχή υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, υποχρεούνται σε προκαταβολή στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο ποσών εισφορών, που ως απόλυτο χρηματικό μέγεθος συνιστούν έκφραση ποσοστού επί «ποσών αναφοράς».

Κατά την έναρξη ισχύος του προτεινομένου νόμου, τόσο τα ως άνω προβλεπόμενα ποσοστά επί «ποσών αναφοράς», όσο και αυτά τα «ποσά αναφοράς», διατηρούνται ως μεγέθη αμετάβλητα και παρέχεται εξουσιοδότηση, προκειμένου οι Υπουργοί Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με κοινή διαπιστωτική απόφασή τους να προσδιορίσουν σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, τα κατά περίπτωση αποδιδόμενα ποσοστά, καθώς και το συνολικό ποσοστό επί ποσού αναφοράς που υποχρεούται ο δικηγόρος να προκαταβάλλει.

Έτσι, με την συντελούμενη μεταβολή στο νομικό καθεστώς των δικηγορικών αμοιβών, ουδεμία απομείωση των πόρων των Δικηγορικών Συλλόγων και των Ασφαλιστικών Ταμείων επέρχεται από τις εφεξής προκαταβαλλόμενες υπέρ αυτών εισφορές.

Με το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου 1 του νέου άρθρου 96 του Κώδικα Δικηγόρων, το οποίο τίθεται σε αντικατάσταση του ισχύοντος, με την παράγραφο 8 του άρθρου 5 του προτεινομένου σχεδίου νόμου, εισάγεται το νέο νομικό καθεστώς των υποχρεωτικών προκαταβολών από δικηγόρους ποσοστών επί «ποσών αναφοράς», ως εισφορών, ρητώς δε ορίζεται στο τέταρτο εδάφιο ότι ως «ποσοστά αναφοράς» κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής νοούνται τα ποσά που ορίζονται στην προαναφερθείσα κ.υ.α. της 7.12.2007 ως υποχρεωτική ελάχιστη αμοιβή για τις αντίστοιχες παραστάσεις δικηγόρων σε δικαστήρια και διαδικαστικές ενέργειες.

Με το τρίτο εδάφιο, που θέτει πάγιο δικαιο, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για τον καθορισμό του «ποσού αναφοράς» για κάθε παράσταση δικηγόρου ή διαδικαστική ενέργεια και για τη ρύθμιση κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή της παρ.1.

Με την παράγραφο 2 του προτεινομένου νέου άρθρου 96 του Κώδικα Δικηγόρων παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς έκδοση προεδρικού διατάγματος με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Ολομελείας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλά-

δος, με το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 ως εφαρμοστέα επί «ποσών αναφοράς» και συνιστούν, ως εισφορές των δικηγόρων, τους πόρους των Δικηγορικών Συλλόγων και των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Με τις παραγράφους 3 και 4 του προτεινομένου νέου άρθρου 96 του Κώδικα Δικηγόρων διατηρούνται στην ουσία τους οι ρυθμίσεις των διατάξεων των ισχυουσών παραγράφων 5 και 6 του αντικαθιστάμενου άρθρου 96, με την διαφορά όμως ότι εφεξής δεν γίνεται αναφορά στην υποχρεωτική προείσπραξη αλλά στην υποχρεωτική προκαταβολή.

Επισημαίνεται ότι η κατάργηση της υποχρεωτικής προεισπράξεως των δικηγορικών αμοιβών που θεσπίζεται με τις προηγούμενες διατάξεις δεν επιφέρει καμία μείωση στα έσοδα των Δικηγορικών Συλλόγων και των Ασφαλιστικών Ταμείων, τα οποία παραμένουν απολύτως στα ισχύοντα σήμερα επίπεδα.

Με την παράγραφο 9 του προτεινομένου άρθρου 5 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 96Α του Κώδικα Δικηγόρων και τίθεται νέα ρύθμιση σε εναρμόνιση προς εκείνη της παρ. 8 του προτεινομένου άρθρου 5, που αντικαθιστά το άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων. Σύμφωνα με αυτή τη ρύθμιση, επί υπάρξεως σε Δικηγορικό Σύλλογο ιδιαίτερου διανεμητικού λογαριασμού, το κατά το επόμενο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 96α του Κώδικα Δικηγόρων –το οποίο παραμένει ως έχει σε ισχύ- ποσοστό, ως πόρος του λογαριασμού τούτου, υπολογίζεται εφεξής επί «ποσοστού αναφοράς», όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 1 του νέου άρθρου 96 του Κώδικα Δικηγόρων, που εφαρμόζεται εν προκειμένω αναλόγως. Προκαταβάλλεται δε από το δικηγόρο μαζί με το προκαταβαλλόμενο σύμφωνα με την παρ. 1 του νέου άρθρου 96 ποσοστό επί του εκάστοτε «ποσού αναφοράς».

Με την παράγραφο 10 του άρθρου 5 του προτεινομένου σχεδίου νόμου, αντικαθίστανται τα άρθρα 160 και 161 του Κώδικα Δικηγόρων με τα οποία καθορίζονται σήμερα προεισπραττόμενες ελάχιστες αμοιβές για συγκεκριμένες εξώδικες πράξεις και κυρίως για την σύνταξη προσχεδίων συμβολαιογραφικών εγγράφων που αφορούν ακίνητα.

Με το νέο άρθρο 160, ορίζεται ότι για τον έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και την σύνταξη της σχετικής έκθεσης, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως άλλωστε ορίζει ο νέος βασικός κανόνας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως η παράγραφος αυτή αντικαθίσταται με την παράγραφο 6 του άρθρου 5 του προτεινομένου σχεδίου νόμου.

Με το νέο άρθρο 161, ορίζεται ότι για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

Έτσι, παύει να ισχύει το προβλεπόμενο από το, αντικαθιστάμενο με την παρ. 10 του προτεινομένου άρθρου 5, παλιό άρθρο 161 του Κώδικα Δικηγόρων νομικό καθεστώς των υποχρεωτικώς ελαχίστων αμοιβών που προκαταβάλλονται στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, οι οποίες κατά την ισχύουσα σήμερα ρύθμιση ορίζονται κατά βάση ως αναλογικές αμοιβές, σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά βαθμίδες πλαισίωση ποσών κλιμακωτή επαύξηση της

αξίας του αντικειμένου της συναλλαγής.

Δεδομένου ότι το εν λόγω ισχύον σήμερα νομικό καθεστώς προβλέπει δυνατότητα θεσπίσεως, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εκδιδόμενη μετά απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, που λαμβάνεται με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του, παρακρατήσεως ποσοστού της προκαταβαλλόμενης στο Δικηγορικό Σύλλογο υποχρεωτικώς ελάχιστης αμοιβής, ως πόρου συνιστώμενου κατά την ίδια διαδικασία διανεμητικού λογαριασμού, για τη διασφάλιση αυτού του πόρου διανεμητικών λογαριασμών Δικηγορικών Συλλόγων και μετά την επερχόμενη κατάργηση του ισχύοντος σήμερα νομικού καθεστώτος των προκαταβαλλομένων στους Δικηγορικούς Συλλόγους υποχρεωτικώς ελαχίστων αμοιβών, προβλέπεται στο νέο άρθρο 161 η θέσπιση ενός νέου νομικού καθεστώτος, παρεμφερούς προς εκείνο του νέου άρθρου 96 του Κώδικα Δικηγόρων.

Το νέο νομικό καθεστώς συνίσταται στη θέσπιση δυνατότητας επιβολής σε δικηγόρους υποχρεώσεως προκαταβολής, πριν τη διενέργεια νομικών εργασιών, εισφοράς, ως πόρου ιδρυομένων από Δικηγορικούς Συλλόγους διανεμητικών λογαριασμών, που υπολογίζεται ποσοστιαίως επί «ποσού αναφοράς» ή «ποσοστού αναφοράς» επί αξίας αντικειμένου συναλλαγής. Λαμβάνεται δε πρόνοια να μην επέλθει με τη συντελούμενη εισαγωγή του νέου νομικού καθεστώτος ουσιαστική απομείωση του εν λόγω πόρου των διανεμητικών λογαριασμών υπό τη μορφή πλέον της προκαταβαλλόμενης από τους δικηγόρους εισφοράς.

Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 2 του νέου άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων διατηρείται εν πρώτοις η προβλεπόμενη στην παρ. 7 του αντικαθιστάμενου παλαιού άρθρου 161 αρμοδιότητα προς σύσταση διανεμητικών λογαριασμών σε Δικηγορικούς Συλλόγους και ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, μπορεί να συστήνεται ιδιαίτερος λογαριασμός για την συγκέντρωση καταβαλλομένων ποσών (υποχρεωτικών εισφορών) από δικηγόρους επί διενέργειας οριζομένων εξωδικών ή δικαστικών εργασιών, και να ρυθμίζονται τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκέντρωση των καταβαλλομένων ποσών, τη διανομή τους στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία του λογαριασμού.

Με όμοια απόφαση, εκδιδόμενη κατά την ίδια διαδικασία, οι δικηγόροι που προβαίνουν στις νομικές εργασίες της παραγράφου 1 (σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες) ή σε άλλες οριζόμενες νομικές εργασίες, μπορεί να υποχρεούνται σε προκαταβολή εισφοράς προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο συγκεκριμένου ποσοστού επί «ποσού αναφοράς» ή επί «ποσοστού αναφοράς» το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας του αντικειμένου της δικαιοπραξίας.

Επαναλαμβάνεται δε η ισχύουσα ρύθμιση ότι ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος, για την γενόμενη καταβολή, εκδίδει τριπλότυπη απόδειξη, ένα από τα αντίτυπα της οποίας προσαρτάται από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο. Η παράλειψη προσαρτήσεως προβλέπεται ότι

συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του συμβολαιογράφου.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι τα «ποσά» ή τα «ποσοστά αναφοράς», με βάση τα οποία υπολογίζονται ποσοστιαίως οι προκαταβολές των δικηγόρων προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο 2, καθορίζονται, δυνάμει παρεχόμενης με τη διάταξη αυτή νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Με όμοια δε απόφαση αναπροσαρμόζονται τα ποσά και τα ποσοστά αυτά.

Με τη διάταξη δε της παρ.4 του νέου άρθρου 161, και μέχρι την έκδοση, δυνάμει της παρεχόμενης νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, της κοινής υπουργικής αποφάσεως που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου του Κώδικα Δικηγόρων, ορίζεται το «ποσοστό αναφοράς» επί του οποίου υπολογίζεται ποσοστιαίως το ποσό που ο δικηγόρος υποχρεούται να προκαταβάλει ως εισφορά στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου.

Αυτό το «ποσοστό αναφοράς» ορίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας, σε καθοριζόμενα διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά οριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της αξίας του αντικειμένου της συναλλαγής για την οποία καταρτίζεται η δικαιοπραξία. Τούτο δε, σε μεγέθη ουσιαστικώς αντίστοιχα προς εκείνα της παρ. 1 του αντικαθιστάμενου παλαιού άρθρου 161.

Ετσι, όπως ήδη επισημάνθηκε, διασφαλίζεται ότι, με την εισαγωγή του εκτεθέντος νέου νομικού καθεστώτος, ουδεμία ουσιαστική απομείωση επέρχεται του εν λόγω πόρου των διανεμητικών λογαριασμών των Δικηγορικών Συλλόγων, υπό την μορφή πλέον της προκαταβαλλόμενης από τους δικηγόρους εισφοράς.

Η παράγραφος 5 του νέου άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων επαναλαμβάνει κατ' ουσία την ρύθμιση των παραγράφων 3 έως 5 του αντικαθιστάμενου παλαιού άρθρου 161, η δε παρ. 6 θεσπίζει απαλλαγή από την υποχρέωση προκαταβολής εισφοράς αντίστοιχη προς την απαλλαγή από την υποχρέωση προκαταβολής στο Δικηγορικό Σύλλογο δικηγορικής αμοιβής κατά την παρ. 8 περ. α' του αντικαθιστάμενου παλαιού άρθρου 161.

Με την παράγραφο 11 του άρθρου 5 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ορίζεται ότι οι υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως ίσχυε πριν την αντικατάσταση του άρθρου αυτού από την παράγραφο 10 του άρθρου 5 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων δυνάμει της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως της παραγράφου 2 του άρθρου 161, όπως τούτο αντικαθίσταται με την παρ. 10 του άρθρου 5 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Με την παράγραφο 12 του άρθρου 5 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αναδιατυπώνονται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 175, του Κώδικα Δικηγόρων ενόψει της καταργήσεως των υποχρεωτικών «ελαχίστων ορίων αμοιβών».

Με την παράγραφο 13 καταργείται η αναφορά σε εξώδικες δικηγορικές εργασίες στο άρθρο 176 του Κώδικα Δικηγόρων, δεδομένου ότι για τις εργασίες αυτές ισχύει αποκλειστικώς η, με ελεύθερη σύμβαση, καθοριζόμενη

αμοιβή μεταξύ δικηγόρου και εντολέως του.

Με την παράγραφο 14 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 178 του Κώδικα Δικηγόρων και ορίζεται ότι τα Δικαστήρια κατά την επιδίκαση δικαστικών εξόδων καθώς και κατά την εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών, στην περίπτωση που δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας για την αμοιβή μεταξύ του δικηγόρου και του εντολέως του ή αντιπροσώπου αυτού, εφαρμόζουν τις διατάξεις για τις νόμιμες αμοιβές κατά την παρ. 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αυτή αντικαθίσταται με την παρ. 6 του άρθρου 5 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Με την παράγραφο 15 καταργούνται εφεξής οι παράγραφοι 2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν. 2753/1999. Με τις διατάξεις αυτές εισήχθη παράλληλο προς το αντίστοιχο του Κώδικα Δικηγόρων σύστημα θεσμοθέτησης «υποχρεωτικών ελαχίστων αμοιβών» για τις δικηγορικές υπηρεσίες, με παροχή εξουσιοδοτήσεως προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προς καθορισμό αυτών των υποχρεωτικών ελαχίστων αμοιβών, για τις οποίες ορίζεται ότι προεισπράττονται από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, που προβαίνει σε παρακράτηση ποσοστού, το οποίο αντιπροσωπεύει πόρους των Δικηγορικών Συλλόγων και των Ασφαλιστικών Ταμείων. Ωσαύτως δε προβαίνει σε παρακράτηση ποσοστού αναλογούντος φόρου.

Τελευταία χρήση της εξουσιοδοτήσεως έγινε με την έκδοση της κ.υ.α. 1117864/2297/Α0012/7.12.2007, η οποία προμημονεύθηκε.

Η κατάργηση των παρ.2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν.2753/1999 λαμβάνει χώρα ενόψει της καταργήσεως τόσο της προβλέψεως με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου υποχρεωτικώς ελαχίστων αμοιβών όσο και του εισαχθέντος νομικού καθεστώτος της προεισπράξεως αυτών.

Η προβλεπόμενη στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου κατάργηση του νομικού καθεστώτος της προεισπράξεως των, επίσης καταργουμένων, υποχρεωτικών ελαχίστων δικηγορικών αμοιβών, από την οποία σήμερα παρακρατείται ο αναλογών φόρος εισοδήματος, δημιουργεί την ανάγκη προβλέψεως νέας ρυθμίσεως για την φορολόγηση των δικηγορικών αμοιβών.

Τέλος, με την παράγραφο 16 παρέχεται εξουσιοδότηση προς έκδοση προεδρικού διατάγματος με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας, για τη διενέργεια κάθε αναγκαίας προσαρμογής στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων καθώς και οποιαδήποτε άλλο νομοθετήματος που αφορά στην άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Το ισχύον π.δ. 81/2005 (ΦΕΚ 120 Α'), που εκδόθηκε βάσει της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 47 παραγράφος 2 του Κώδικα Δικηγόρων, επιτρέπει την σύσταση από δύο ή περισσότερους δικηγόρους, μέλη του ίδιου Δικηγορικού Συλλόγου, «Αστικής Επαγγελματικής Δικηγορικής Εταιρείας», με σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών που θα προκύψουν από τη δραστηριότητά τους αυτή.

Με το άρθρο 6 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τίθενται ρυθμίσεις σε εναρμόνιση προς εκείνες που, όπως αναφέρθηκε, τίθενται με το άρθρο 5 παρ. 1 έως 5 τούτου.

Ειδικότερα:

α. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 αντικαθίσταται το άρθρο 1 του π.δ. 81/2005 και ορίζεται ότι εφεξής μπορούν να συστήνουν δικηγορικές εταιρείες και δικηγόροι που είναι μέλη διαφορετικών Δικηγορικών Συλλόγων. Ως έδρα της εταιρείας δύναται να επιλεγεί η έδρα του Πρωτοδικείου μιας των πρωτοδικειακών περιφερειών όπου εδρεύουν οι αντίστοιχοι Σύλλογοι στους οποίους είναι εγγεγραμμένα μέλη της εταιρείας.

β. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 81/2005, που αναφέρεται στην έγκριση του καταστατικού δικηγορικής εταιρείας και των τροποποιήσεων του και ορίζεται ότι αυτή γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας της Εταιρείας, που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου. Τίθεται δε νέα διάταξη η οποία ορίζει την περίπτωση παρόδου άπρακτης προθεσμίας ενός (1) μηνός, από την υποβολή προς έγκριση του καταστατικού της εταιρείας.

γ. Αντικαθίσταται με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 η παρ. 4 του άρθρου 4 του π.δ. 81/2005, και εφεξής η απόφαση δικηγορικής εταιρείας για την ίδρυση υποκαταστήματος δεν υπόκειται πλέον σε έγκριση του Δικηγορικού Συλλόγου, αλλά μόνο στη διατύπωση της γνωστοποίησής της στο Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας της εταιρείας.

δ. Τέλος, προστίθεται νέα παράγραφος 5 στο άρθρο 4, σύμφωνα με την οποία όπου στο π.δ. χρησιμοποιείται ο όρος «οικείος δικηγορικός σύλλογος», νοείται εφεξής, εν όψει των νέων ρυθμίσεων, ο «δικηγορικός σύλλογος της έδρας της εταιρείας».

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Οι βασικοί περιορισμοί στην άσκηση του επαγγέλματος των μηχανικών, στους οποίους συγκαταλέγονται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και οι αρχιτέκτονες, εντοπίζονται για μεν τις μελέτες ιδιωτικών έργων στο σύστημα των υποχρεωτικώς ελαχίστων αμοιβών, για δε τις μελέτες δημοσίων έργων στο σύστημα των υποχρεωτικώς ελαχίστων προεκτιμώμενων αμοιβών.

α. Ως προς τις μελέτες ιδιωτικών έργων:

Με το άρθρο 7 του σχεδίου νόμου διατυπώνεται καταρχήν στην παράγραφο 1, υποπαράγραφο 1 α, ο γενικός κανόνας ότι η αμοιβή των μηχανικών καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων και ότι οι προβλεπόμενες στο π.δ. 696/1976 και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου ως υποχρεωτικώς ελάχιστες αμοιβές παύουν εφεξής να ισχύουν με αυτό το χαρακτήρα.

Με την υποπαράγραφο 1β επιδιώκεται η διασφάλιση της τηρήσεως των αρχών του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού, στο πλαίσιο της ελεύθερης συννομολόγησής αμοιβών των μηχανικών για την εκπόνηση μελετών ιδιωτικών έργων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι το Δ.Σ. του ΤΕΕ όταν περιέρχεται στην αντίληψή του περίπτωση συννομολόγησής από μηχανικό σύμβασης με ασυνήθιστα χαμηλή αμοιβή, μπορεί να καλεί εγγράφως το

μηχανικό να δικαιολογήσει το ύψος της. Σε περίπτωση που κρίνονται μη ικανοποιητικές οι εξηγήσεις του ενδιαφερομένου, το Δ.Σ. του ΤΕΕ μπορεί να ασκεί την πειθαρχική δίωξη σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις κείμενες διατάξεις.

Με την παράγραφο 2 θεσπίζεται η υποχρέωση του μηχανικού να καταθέτει τη σχετική σύμβαση και να καταβάλει στο ΤΕΕ τις εισφορές και τα λοιπά δικαιώματα που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία, που υπολογίζονται βάσει των στοιχείων τα οποία προκύπτουν από τη μελέτη, με τον ίδιο τρόπο υπολογισμού που εφαρμόζεται και σήμερα. Το δε ΤΕΕ προβαίνει σε επαλήθευση των στοιχείων και του βάσει αυτών γενόμενου υπολογισμού των εισφορών και δικαιωμάτων, τον οποίο οριστικοποιεί. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται το ύψος των εισφορών και δικαιωμάτων υπέρ του ΤΕΕ, των ασφαλιστικών ταμείων και άλλων δικαιούχων.

Με την παράγραφο 3 επεκτείνονται οι ρυθμίσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων και στις εργασίες επίβλεψης και διοίκησης έργου.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται εν πρώτοις ότι για όσες από τις ως άνω εισφορές βάση υπολογισμού κατά νόμον αποτελεί η αμοιβή του μηχανικού, αυτές υπολογίζονται εφεξής επί της συμβατικής αμοιβής, εφόσον αυτή είναι μεγαλύτερη της νόμιμης αμοιβής κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του π.δ. 696/1974, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 8, άλλως υπολογίζεται επί της νόμιμης αμοιβής. Περαιτέρω ορίζεται ότι για όσες από τις ως άνω εισφορές προβλέπεται ως βάση υπολογισμού η ελάχιστη αμοιβή, εφεξής υπολογίζονται επί της νόμιμης αμοιβής κατά την ανωτέρω έννοια.

Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι τα δικαστήρια, όταν δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία μεταξύ των μερών περί αμοιβής, λαμβάνουν υπόψη τις νόμιμες αμοιβές κατά την εκδίκαση διαφορών περί αμοιβών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 677 έως και 681 του Κ.Πολ.Δ.

Με τις παραγράφους 6 και 7 μεταφέρεται αυτοούσια στον παρόντα νόμο και καταργείται ως διάταξη ΠΔ, η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 6 του π.δ. 696/1974, η οποία έχει κριθεί αντισυνταγματική από το Συμβούλιο της Επικρατείας, για το λόγο ότι παρείχε μη έγκυρη υπεξουσιοδότηση (ΣΤΕ-2506/2000).

Με την παράγραφο 8 ορίζεται ότι οι προβλεπόμενες στο ΠΔ 696/1974 αμοιβές αποτελούν τις νόμιμες αμοιβές, που ισχύουν στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής των συμβαλλομένων μερών.

Με την παράγραφο 9 καταργείται η διάταξη του άρθρου 3 παρ.7 δεύτερο εδάφιο του π.δ. 696/1974, που συστηματικό υποχρεωτικής κατώτατης αμοιβής για μικρά έργα.

Με την παράγραφο 10 μεταβάλλεται η νομοθετική εξουσιοδότηση που παρέχεται με το άρθρο 59 του από 17.7/16.8.1923 ν.δ., ώστε πλέον βάσει αυτής να διενεργείται ρύθμιση νομίμων αμοιβών, για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής.

Με την παράγραφο 11 καταργούνται οι παράγραφοι 1 και 2 του ίδιου άρθρου, οι οποίες έχουν μεταφερθεί κατά περιεχόμενο στο ως άνω αναμορφωμένο άρθρο 59 του ν.δ. της 17.7/16.8.23.

Με την παράγραφο 12 αντικαθίσταται η ρύθμιση της, καταργούμενης, διατάξεως της παραγράφου 4 του άρθρου μόνου του ν.δ. 2726/1953, με σκοπό την προσαρμο-

γή της στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και προβλέπεται εισφορά ποσοστού 2% υπέρ του ΤΕΕ για τις πάσης φύσεως λειτουργικές του δαπάνες, που υπολογίζεται επί της συμβατικής συνομολογουμένης ή της νομίμου αμοιβής, κατά τις διακρίσεις της παραγράφου 4.

Με την παράγραφο 13 καταργούνται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 2 του Β.Δ/τος της 30/31.5.1956 και παύει εφεξής να υφίσταται η υποχρέωση καταθέσεως της αμοιβής για εκπονηθείσα μελέτη στο ΤΕΕ.

Με την παράγραφο 14 προβλέπεται ότι η καταψηφιστική αγωγή του άρθρου 2 παρ.4, τρίτο και τέταρτο εδάφιο του ιδίου ΒΔ/τος έχει πλέον αίτημα την καταβολή της αμοιβής στο μηχανικό και όχι στο ΤΕΕ, όπου κατετίθετο μέχρι σήμερα.

Με την παράγραφο 15, προκειμένου να προσαρμοστεί ολόκληρο το πλέγμα της ισχύουσας νομοθεσίας περί εκπόνησης μελετών ιδιωτικών έργων και των σχετικών αμοιβών των μηχανικών εν γένει και αρχιτεκτόνων στον παρόντα νόμο, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς έκδοση π.δ. με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ.

β. Ως προς τις μελέτες δημοσίων έργων,

Με την παράγραφο 16 του προτεινόμενου άρθρου 7, καταργείται η παράγραφος 8 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005, με την οποία επιβαλλόταν οι οικονομικές προσφορές να συντάσσονται με τήρηση των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων σχετικά με την αμοιβή των μελετών και υπηρεσιών του άρθρου 2 δεδομένου ότι οι υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές των μηχανικών καταργούνται.

Η παράγραφος 17 αναμορφώνει το τρίτο εδάφιο της περιπτώσεως β της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005, με διαγραφή της διατάξεως που προβλέπει απόρριψη υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς «εφόσον κατά κατηγορία μελέτης παραβιάζει τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τις αμοιβές της προς ανάθεση μελέτης», δοθέντος ότι η διάταξη αυτή παραπέμπει στη ρύθμιση της παλαιάς και ήδη καταργούμενης με την παρ. 16 του άρθρου τούτου διατάξεως της παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005.

Η παράγραφος 18 προσαρμόζει τη διατύπωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 στην κατάργηση της παρ. 8 του άρθρου 4.

Η παράγραφος 19 αναμορφώνει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν σχετικά με την παράγραφο 17.

Η παράγραφος 20 καταργεί τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005, διότι αναφέρονται σε διατάξεις που δεν ισχύουν πλέον, μετά την αντικατάστασή της παρ. 8 του άρθρου 4 του νόμου αυτού.

Η παράγραφος 21 θεσπίζει εξουσιοδοτική διάταξη προς έκδοση ΠΔ/τος με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για τη διενέργεια των αναγκαίων προσαρμογών του ν. 3316/2005 καθώς και των εκδοθεισών βάσει αυτού κανονιστικών πράξεων στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Η παράγραφος 22 επιβάλλει την εντός δύο (2) μηνών έκδοση απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για την προσαρμογή των διατάξεων της ΥΑ (ΔΜΕΟ/α/οικ/1161 (Β' 1064/27.7.2005) που αφο-

ρούν τη βαθμολόγηση οικονομικών προσφορών, στις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 όπως αντικαθίσταται με τις διατάξεις της παρ. 16 του παρόντος άρθρου.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Για το επάγγελμα του νόμιμου ελεγκτή δεν ισχύουν ποσοτικοί περιορισμοί πρόσβασης ή γεωγραφικοί περιορισμοί άσκησης. Με το ν. 3643/2008 (ΦΕΚ 174 Α') ενσωματώθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη η οδηγία 2006/43/ΕΚ «Για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (L 157/87 EL 9.6.2006). Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο συμπληρώνουν πρωταρχικά ο ν. 3148/2003 (ΦΕΚ 136 Α') και το π.δ. 226/1992 (ΦΕΚ 120 Α').

Η ισχύουσα νομοθεσία (παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2231/1994, ΦΕΚ 139 Α') προβλέπει όμως περιορισμό, που συνίσταται στην ύπαρξη ελάχιστου υποχρεωτικού ωρομισθίου.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καταργείται το νομικό καθεστώς του ελάχιστου υποχρεωτικού ωρομισθίου. Απεναντίας δεν τίθεται ο διοικητικός καθορισμός ελάχιστων ωρών ελέγχου, ληφθέντων υπόψη και όσων προβλέπονται στον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants - IFAC) και στη Σύσταση της Επιτροπής της 16ης Μαΐου 2002 «Η ανεξαρτησία του ορκωτού ελεγκτή στην ΕΕ: θεμελιώδεις αρχές» (L 191/22 EL 19-7-2002), με στόχο τη διασφάλιση της επάρκειας και της ποιότητας του ελέγχου.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 8 παράγραφος 1 τροποποιείται και εναρμονίζεται με το ν. 3148/2003, το άρθρο 18 παρ. 6 ν. 2231/1994, ΦΕΚ 139 Α'. Με το προτεινόμενο άρθρο καταργείται η δυνατότητα προσδιορισμού ελάχιστων αμοιβών, ώστε η αμοιβή για τις εργασίες των νομίμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων να καθορίζεται με συμφωνία των μερών, στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Κρίνεται ωστόσο αναγκαίο να διατηρηθεί η αρμοδιότητα προς καθορισμό, με γενικές ή ειδικές αποφάσεις, των ελάχιστων αναγκαίων ωρών εργασίας, που ασκείται πλέον από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), μετά από πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.). Για τον προσδιορισμό των ελάχιστων αναγκαίων ωρών εργασίας για τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου, ορίζονται ενδεικτικά ληπτέα υπόψη νόμιμα κριτήρια, που ανάγονται στην κατηγορία μονάδων ή στη συγκεκριμένη μονάδα όπου διενεργείται ο έλεγχος, με δεδομένες τις συναπτόμενες προς την ιδιαιτερότητα αυτής απαιτήσεις επαρκούς και ποιοτικού ελέγχου.

Επίσης κρίνεται αναγκαίο να διατηρηθεί η αρμοδιότητα προς προσδιορισμό, με ίδια διαδικασία, ανωτάτου ορίου ετήσιας απασχόλησης ανά νόμιμο ελεγκτή φυσικό πρόσωπο που διενεργεί τον έλεγχο, με δυνατότητα δια-

φοροποίησης των ωρών αυτών ανάλογα με την κατεχόμενη ιδιότητα (Ορκωτός Ελεγκτής Επίκουρος Ελεγκτής, Δόκιμος Ελεγκτής ή Ασκούμενος Ελεγκτής) και την αντίστοιχη προς αυτήν εμπειρία. Και τούτο, ωσαύτως προς διασφάλιση της επάρκειας και της ποιότητας των διενεργούμενων ελέγχων και με δεδομένες τις συναπτόμενες προς αυτές χρονικές απαιτήσεις.

Με το άρθρο 8 παράγραφος 2 καταργείται η ρύθμιση της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992.

Με το άρθρο 8 παράγραφος 3 τροποποιούνται οι περ. β και γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992. Έτσι, η προβλεπόμενη χρηματική ποινή εκφράζεται ως απόλυτο αριθμητικό μέγεθος, αποσυνδέεται από τις καταργούμενες πλέον ελάχιστες αμοιβές και συνδέεται με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή.

Με το άρθρο 8 παράγραφος 4 καταργείται η απαγόρευση μείωσης των ελαχίστων αμοιβών που προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992 και τίθεται ανεξαιρέτως η αρχή του καθορισμού της αμοιβής για της διενέργεια κάθε είδους ελέγχου με ελεύθερη συμφωνία των μερών. Είναι αυτονόητο ότι το άρθρο τούτο δεν επιφέρει κατάργηση ειδικών διατάξεων που προβλέπουν διαδικασίες ανάθεσης του ελεγκτικού έργου από δημόσιους φορείς.

Περαιτέρω, με στόχο τη διαφάνεια και την προαγωγή του ελεύθερου ανταγωνισμού, επιτρέπεται η ανάρτηση ενδεικτικών ωριαίων αμοιβών και κριτηρίων υπολογισμού αυτών από νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο στο διαδικτυακό του τόπο.

Με το άρθρο 8 παράγραφος 5 τροποποιείται η περ. β της παρ. 2 του άρθρου 20 του π.δ. 226/1992 και η διαπραγμάτευση της αμοιβής υποχρεωτικού ελέγχου παύει να αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

Τέλος, με το άρθρο 9 ορίζεται ρητά ότι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου οι δραστηριότητες των οδικών εμπορευματικών μεταφορών που ρυθμίζονται με το νόμο 3887/2010 καθώς και των φαρμακοποιών για τους οποίους η κατάργηση των αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση του επαγγέλματος θα διενεργηθεί με ιδιαίτερο νόμο.

Αυτά επιδιώκονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου και παρακαλείται η Εθνική Αντιπροσωπεία για την ψήφισή του.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Κ. Μπιρμπίλη

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δ. Ρέππας

Χ. Καστανίδης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 1

Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας

1. Για την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκησή τους ισχύει η αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος).

2. Οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων επιβάλλεται να ερμηνεύονται σε αρμονία προς την αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας. Διατάξεις που προβλέπουν περιορισμούς στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων είναι στενώς ερμηνευτέες.

Άρθρο 2

Κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων

1. Οι προβλεπόμενοι στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, πέραν εκείνων των επαγγελμάτων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο κεφάλαιο Β΄ του παρόντος, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Ως περιορισμοί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται οι εξής:

α) Η ύπαρξη, δυνάμει προβλέψεως νόμου, περιορισμένου αριθμού προσώπων τα οποία δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα σε όλη την επικράτεια ή σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, είτε ο αριθμός αυτός ορίζεται ευθέως είτε προσδιορίζεται εμμέσως βάσει πληθυσμιακών ή άλλων κριτηρίων και χορήγηση διοικητικής άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος μόνον προς συμπλήρωση του αριθμού τούτου.

β) Η εξάρτηση της χορηγήσεως διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγέλματος από την εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης προς τούτο, που θεωρείται συντρέχουσα όταν η προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους των προσώπων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος δεν είναι ικανοποιητική για το κοινωνικό σύνολο, είτε καθ' όλην την επικράτεια είτε σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εν όψει αφ' ενός του αριθμού των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα και αφ' ετέρου των προς ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών.

γ) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της ασκήσεως επαγγέλματος έξω από ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εντός του οποίου και μόνον είναι αυτή επιτρεπτή.

δ) Η επιβολή της υπάρξεως ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ των εγκαταστάσεων προσώπων που ασκούν το επάγγελμα.

ε) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της δημιουργίας περισσότερων εγκαταστάσεων ή επαγγελματικής δραστηριοποιήσεως σε περισσότερες εγκαταστάσεις, σε ένα ή περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα.

στ) Η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης είδους αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματικών εγκαταστάσεων.

ζ) Η επιβολή της ασκήσεως επαγγέλματος ή η απαγόρευση της ασκήσεώς του υπό ορισμένη ή ορισμένες εταιρικές μορφές ή ο αποκλεισμός της ασκήσεώς του υπό εταιρική μορφή, επιτρεπόμενης μόνον της ατομικής ασκήσεως αυτού.

η) Η επιβολή περιορισμών σχετιζόμενων με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, συναπτομένων προς την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμένης επαγγελματικής ιδιότητας.

θ) Η επιβολή υποχρεωτικών κατωτάτων ή ανωτάτων τιμών ή αμοιβών για τη διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών, είτε αυτές ορίζονται ευθέως είτε προσδιορίζονται εμμέσως με την εφαρμογή συντελεστού κέρδους ή με άλλο ποσοστιαίο υπολογισμό.

ι) Η επιβολή υποχρέωσης στον ασκούντα το επάγγελμα να προσφέρει μαζί με τη δική του υπηρεσία, άλλες συγκεκριμένες υπηρεσίες.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να αρθούν και άλλοι περιορισμοί πέραν εκείνων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα από τη ρύθμιση της παραγράφου 1 και η διατήρηση σε ισχύ περιορισμού αναφερομένου στην παράγραφο 2 ή θεσπιζομένου δυνάμει της παραγράφου 3, ως έχει ή με ηπιότερη μορφή, εάν:

I. Με τον περιορισμό αυτόν επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και

II. Ο περιορισμός αυτός είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτησή του και, από απόψεως εντάσεως της επεμβάσεως στη σφαίρα της οικονομικής ελευθερίας, τελεί σε εύλογη αναλογία προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και

III. Ο περιορισμός αυτός δεν εισάγει άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή όσον αφορά τις επιχειρήσεις ανάλογα με την έδρα τους.

Άρθρο 3

Κατάργηση αδικαιολόγητων απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγελμάτων

1. Η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγέλματος, πέραν εκείνων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β΄ του παρόντος, όταν η χορήγηση της άδειας αυτής συναρτάται προς την, αντικειμενικώς διαπιστούμενη κατά δεσμία αρμοδιότητα, συνδρομή νομίμων προϋποθέσεων, παύει να ισχύει μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Από το χρονικό εκείνο σημείο, και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο επόμενο εδάφιο, το επάγγελμα ασκείται ελευθέρως μετά πάροδο τριμήνου από την αναγγελία ενάρξεως ασκήσεώς του, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων, στην κατά τις ισχύ-

ουσες στο χρονικό εκείνο σημείο διατάξεις αρμόδια προς αδειοδότηση διοικητική αρχή. Η αρχή αυτή δύναται, εντός τριών μηνών από τη λήψη της αναγγελίας, να απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος, στην περίπτωση που δεν συγκεντρώνονται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία.

Εννομες συνέπειες που προβλέπονται στο νόμο επερχόμενες ή επιβαλλόμενες με διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, στην περίπτωση ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς τη λήψη της απαιτούμενης προς τούτο διοικητικής αδειας, νοούνται μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος συναπτόμενες προς την έναρξη ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς προηγούμενη αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια διοικητική αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο, καθώς και προς την άσκηση του επαγγέλματος παρά τη διατύπωση προς τούτο απαγορεύσεως από την αρμόδια διοικητική αρχή.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως ως προς ορισμένο επάγγελμα από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, αν η διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής αδειας επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος και με την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 4 Συμβολαιογράφοι

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 40 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2830/2000 Κώδικα Συμβολαιογράφων (ΦΕΚ 96 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η αναλογική αμοιβή επιβάλλεται να ορίζεται με την εκδιδόμενη σύμφωνα με το μεθεπόμενο εδάφιο κοινή υπουργική απόφαση σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της, εκφραζόμενης ή αποτιμωμένης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.»

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται ποσό αξίας αντικειμένου συναλλαγής πάνω από το οποίο η αναλογική αμοιβή για τη σύνταξη συμβολαίων δεν συνιστά την υποχρεωτική αλλά την ανώτατη επιτρεπτή αμοιβή, παρεχομένης της δυνατότητας συνομολογήσεως ελευθέρως, με έγγραφη συμφωνία μεταξύ του συμβολαιογράφου και του δίδοντος την εντολή προς σύνταξη συμβολαίου, μικρότερης αμοιβής. Μη προκυπτούσης συμφωνίας, η ανώτατη επιτρεπτή αμοιβή συνιστά τη νόμιμη αμοιβή. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων δεν καταλαμβάνουν τα συμβόλαια τα οποία συντάσσονται βάσει των διατάξεων των άρθρων 115, 117 και 118 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.»

3. Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται η αναλογική αμοιβή των συμβολαιογράφων με βάση τη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που προστίθεται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται, το πρώτον, το ποσό το οποίο προβλέπεται στο τρίτο από το τέλος εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που προστίθεται με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

5. Σε περίπτωση μη διατυπώσεως γνώμης από τη Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι κοινές υπουργικές αποφάσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων εκδίδονται χωρίς αυτήν.

6. Η παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 3844/2010 (ΦΕΚ 63 Α΄) εφαρμόζεται αναλόγως και για την εμπορική επικοινωνία των συμβολαιογράφων. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταργούνται ή τροποποιούνται οι υφιστάμενοι περιορισμοί και απαγορεύσεις στα πλαίσια των ρυθμίσεων του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 5 Δικηγόροι

1. Το άρθρο 44 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 3026/1954 Κώδικα Δικηγόρων (ΦΕΚ 235 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 44

Ο δικηγόρος, τόσο όταν ασκεί ατομικά τη δικηγορία όσο και όταν είναι μέλος δικηγορικής εταιρείας, έχει το δικαίωμα να ασκεί το λειτουργημά του στην περιφέρεια του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος, καθώς και σε περιφέρειες άλλων δικηγορικών συλλόγων.»

2. Οι παράγραφοι 2 έως και 4, καθώς και 7 του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Ο παρά Πρωτοδικεΐω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας. Κατ' εξαίρεση, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικεΐω δικαιούται να συμπαρίσταται και ενώπιον Εφετεΐου με Δικηγόρο παρ' Εφετεΐω, κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικεΐου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος. Επίσης, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικεΐω, εφόσον έχει δεκαετή δικηγορική υπηρεσία, δικαιούται να παρίσταται ενώπιον Εφετεΐου κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικεΐου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος.

3. Ο παρ' Εφετεΐω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώ-

πιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και ενώπιον όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.

4. Ο παρ' Αρειώ Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, καθώς και ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.»

«7. Δικηγόρος παρ' Εφετείου δικαιούται, εφόσον ασκεί το λειτουργήμα για δέκα έτη από τα οποία έξι παρ' Εφετείου, να συμπαρίσταται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, με δικηγόρο παρ' Αρειώ Πάγω, επί αναιρέσεως κατ' απόφασεως η οποία εκδόθηκε σε υπόθεση, την οποία χειρίσθηκε πρωτοδικώς ή κατ' έφεση.»

3. Οι παράγραφοι 5, 6 και 8 του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων καταργούνται.

4. Το άρθρο 56 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 56

Σε ποινικές υποθέσεις και ενώπιον κάθε ποινικού δικαστηρίου, πλην του Αρείου Πάγου δικάζοντος ως ακυρωτικού, δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις κάθε δικηγόρος. Ο παρ' Αρειώ Πάγω δικηγόρος δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των ποινικών δικαστηρίων.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 57 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο δικηγόρος υποχρεούται να διατηρεί γραφείο στην έδρα του συλλόγου στον οποίο ανήκει.»

6. α) Η παρ. 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα της αμοιβής του Δικηγόρου ορίζονται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία τούτου και του εντολέως του ή του αντιπροσώπου αυτού, η οποία περιλαμβάνει είτε την όλη διεξαγωγή της δίκης είτε μέρος ή κατ' ίδιαν πράξεις αυτής ή κάθε άλλης φύσεως νομικές εργασίες. Οριζόμενες από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, καθώς και για τη διενέργεια εξωδικαστικών νομικών εργασιών, παύουν να ισχύουν.

Στην περίπτωση που δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, ισχύουν οι οριζόμενες σύμφωνα με τα κατωτέρω νόμιμες αμοιβές. Με βάση τις νόμιμες αμοιβές διενεργείται από τα Δικαστήρια η επιδίκαση δικαστικών εξόδων, καθώς και η εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών στην περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 178 παράγραφος 1. Επίσης βάσει αυτών προσδιορίζεται η αμοιβή του διοριζομένου δικηγόρου υπηρεσίας επί παροχής νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν. 3226/2004 (ΦΕΚ 24 Α΄) ή επί διορισμού δικηγόρου κατά το άρθρο 200 του Κ.Πολ.Δ. σε περίπτωση παροχής ευεργετήματος πενίας

ή επί αυτεπαγγέλτου διορισμού δικηγόρου σε ποινικές υποθέσεις.

Όπου στις διατάξεις των άρθρων 98-102, 104-123, 125-134, 139-156, 167 και 169 του παρόντος Κώδικα, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που περιέχει ρύθμιση περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, γίνεται αναφορά σε «ελάχιστα όρια αμοιβών» ή «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές», νοούνται εφεξής οι «νόμιμες αμοιβές» κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων.

Από τις οριζόμενες στην κ.υ.α. υπ' αριθ. 1117864/2297/Α0012/7.12.2007 (ΦΕΚ 2422 Β΄) ως υποχρεωτικές «ελάχιστες αμοιβές», εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά εφεξής ως «νόμιμες αμοιβές» κατά τη ρύθμιση των προηγούμενων εδαφίων, μόνον εκείνες (του Κεφαλαίου Ι «Παραστάσεις σε Δικαστήρια»), οι οποίες αναφέρονται στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Ολομελείας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, είναι δυνατή επαναρρύθμιση των νόμιμων αμοιβών για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, με την τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση των διατάξεων που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια. Το προεδρικό διάταγμα μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο γνώμη, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Όπου στον παρόντα Κώδικα ή σε οποιονδήποτε άλλο νόμο προβλέπονται νόμιμες αμοιβές, σύμφωνα με τη ρύθμιση της παρούσης παραγράφου, που υπολογίζονται ως ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης, με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται δύναται της εξουσιοδοτήσεως των δύο προηγούμενων εδαφίων, αυτές καθορίζονται σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της, εκφραζόμενης ή αποτιμώμενης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.»

β) Το κατά την προηγούμενη υποπαραγράφο προεδρικό διάταγμα εκδίδεται για πρώτη φορά εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 95 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«Η συμφωνία περί αμοιβής αποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση με την προσκόμιση του περί αυτής εγγράφου.»

8. Το άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 96

1. Ο δικηγόρος για την παράστασή του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, καθώς και ενώπιον δικαστών υπό την ιδιότητά τους ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών, και εν γένει για την παροχή υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και

τη διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή εκδόσεως δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο ορισμένο ποσοστό επί «ποσού αναφοράς» ίσο με το μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος παρακρατούμενο από την προκαταβολή της δικηγορικής αμοιβής και προοριζόμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για: αα) την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ββ) την απόδοση ως πόρου, στον τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (ΤΕΑΔ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), γγ) την απόδοση ως πόρου στο οικείο Ταμείο Προνοίας, εφόσον κατά νόμο προβλέπεται τέτοιος πόρος και δδ) την απόδοση ως πόρου στον Ειδικό Διανεμητικό Λογαριασμό νέων δικηγόρων του άρθρου 33 του ν. 2915/2001 (ΦΕΚ 109 Α'). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προσδιορίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, τα κατά περίπτωση αποδιδόμενα ποσοστά, καθώς και το συνολικό ποσοστό επί «ποσού αναφοράς» που υποχρεούται ο Δικηγόρος να προκαταβάλλει, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο πρώτο εδάφιο.

Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ή ματαίωσης της δίκης, η προκαταβολή αναζητείται από τον Δικηγόρο που προέβη σε αυτήν. Άλλως, η προκαταβολή ισχύει για τη νέα συζήτηση.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, καθορίζεται το προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής «ποσό αναφοράς» για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση του δικηγόρου και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Η απόφαση μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ως «ποσό αναφοράς», κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης, νοείται το ποσό που ορίζεται στην κ.υ.α. υπ' αριθ. 1117864/2297/Α0012/7.12.2007 (ΦΕΚ 2422 Β') για την αντίστοιχη διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά, τα οποία είναι εφαρμοστέα επί των «ποσών αναφοράς», που ορίζονται στα τρία πρώτα εδάφια της προηγούμενης παραγράφου. Το διάταγμα αυτό μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Από την υποχρέωση της προκαταβολής, που ορίζεται και υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, α-

παλλάσσονται οι δικηγόροι, όταν εκπροσωπούν:

α) διαδίκους που αναγνωρίζονται ως «πένητες» σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 του Κ.Πολ.Δ., ή ως δικαιούχοι νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν. 3326/2004,

β) διαδίκους που εμπíπτουν στις διατάξεις των άρθρων 175 παρ. 2 και 201 παρ. 6 του παρόντος Κώδικα,

γ) το Ελληνικό Δημόσιο και

δ) διαδίκους που αμείβουν το δικηγόρο τους με πάγια αντιμισθία. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1 βαρύνει τον διάδικο, για την καταβολή όμως του ποσού αυτής ευθύνεται εις ολόκληρον και ο δικηγόρος.

Η συνδρομή των περιπτώσεων β', γ' και δ' αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου.

4. Αναφορικά με την εκπλήρωση της υποχρέωσης προκαταβολής της παραγράφου 1, ο δικηγόρος που παρίσταται υποχρεούται να καταθέσει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής του ποσού αυτής.

Δικηγόρος που παραβιάζει την υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1, υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβάλει και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Το ποσό προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβληθεί καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Οι προϊστάμενοι των γραμματειών όλων των δικαστηρίων υποχρεούνται στο τέλος κάθε μηνός να αποστέλλουν στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους ονομαστικές καταστάσεις των δικηγόρων που παρέστησαν χωρίς να προσκομίσουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος γραμμάτιο προκαταβολής, μνημονεύοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία του διαδίκου για τον οποίο παρέστησαν, τη δικονομική του θέση, την ημερομηνία δικασίμου, το δικαστήριο και το είδος της διαδικασίας.»

9. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 96Α του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επί υπάρξεως σε Δικηγορικό Σύλλογο ιδιαίτερου διανεμητικού λογαριασμού, το κατά το επόμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής οριζόμενο ποσοστό, ως πόρος του λογαριασμού τούτου, υπολογίζεται επί «ποσού αναφοράς», κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, που εφαρμόζεται εν προκειμένω αναλόγως, προκαταβάλλεται δε μαζί με το προκαταβλλόμενο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου ποσοστό.»

10. Τα άρθρα 160 και 161 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής:

« Άρθρο 160

Για τον έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και την σύνταξη της σχετικής έκθεσης, η αμοιβή του δικηγόρου

καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

Άρθρο 161

1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνεται ιδιαίτερος λογαριασμός για την συγκέντρωση καταβαλλομένων ποσών (υποχρεωτικών εισφορών) από δικηγόρους επί διενέργειας οριζομένων εξώδικων ή δικαστικών εργασιών και να ρυθμίζονται τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκέντρωση των καταβαλλομένων ποσών, τη διανομή τους στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία του λογαριασμού.

Με όμοια απόφαση, εκδιδόμενη κατά την ίδια διαδικασία, οι δικηγόροι που προβαίνουν στις νομικές εργασίες της προηγούμενης παραγράφου ή σε άλλες οριζόμενες νομικές εργασίες, μπορεί να υποχρεούνται σε προκαταβολή εισφοράς προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο συγκεκριμένου ποσοστού, επί «ποστού αναφοράς» ή επί «ποσοστού αναφοράς» το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας του αντικειμένου της δικαιοπραξίας.

Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος εκδίδει τριπλότυπη απόδειξη, ένα από τα αντίτυπα της οποίας προσαρτάται από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο. Η παράλειψη προσαρτήσεως συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του συμβολαιογράφου.

3. Τα «ποσά» ή τα «ποσοστά αναφοράς», με βάση τα οποία υπολογίζονται ποσοστιαίως οι προκαταβολές των δικηγόρων προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Με όμοια απόφαση τα ποσά και τα ποσοστά αυτά αναπροσαρμόζονται.

Η απόφαση, κατά τα δύο προηγούμενα εδάφια, μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Μέχρι την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, το «ποσοστό αναφοράς» επί του οποίου υπολογίζεται ποσοστιαίως το ποσό που ο δικηγόρος υποχρεούται να προκαταβάλλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο σύμφωνα με την παράγραφο 2, ορίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας ως εξής:

α) για το ποσό μέχρι 44.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 1%,

β) για το ποσό από 44.001 ευρώ και μέχρι 1.467.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,5%,

γ) για το ποσό από 1.467.001 ευρώ μέχρι 2.935.000 ευρώ, ποσοστό αναφοράς 0,4%,

δ) για το ποσό από 2.935.001 ευρώ μέχρι 5.810.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,3%,

ε) για το ποσό από 5.810.001 ευρώ, μέχρι 14.673.500 «ποσοστό αναφοράς» 0,2%,

στ) για το ποσό από 14.673.501 ευρώ μέχρι 29.347.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,1%,

ζ) για το ποσό από 29.347.001 μέχρι 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,05% και

η) για το ποσό πέραν των 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,01%,

θ) για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι περιοδικές παροχές ή πρόσδοδοι απροσδιορίστου χρόνου, το «ποσοστό αναφοράς» προσδιορίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, βάσει του διπλασίου της ετήσιας παροχής ή προσόδου.

5. Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο δεν συνίσταται σε ορισμένη χρηματική ποσότητα, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της.

Για δικαιοπραξία επί περισσότερων αντικειμένων, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της αξίας την οποία έχουν συνολικά τα αντικείμενά της.

Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι από τη φύση του απροσδιόριστης αξίας, ληπτέο υπόψη ως «ποσό αναφοράς», είναι το ποσό των 100 ευρώ.

6. Από την υποχρέωση προκαταβολής εισφοράς προς το Δικηγορικό Σύλλογο κατά την παράγραφο 2, απαλλάσσονται οι δικηγόροι οι οποίοι εκπροσωπούν συμβαλλόμενους που εμπíπτουν στις διατάξεις του άρθρου 175 παράγραφος 2 και 201 παράγραφος 6 του παρόντος κώδικα.»

11. Οι υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αυτό ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με την προηγούμενη παράγραφο, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 161, όπως τούτο αντικαθίσταται με την προηγούμενη παράγραφο.

12. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 175, του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο Δικηγόρος δεν δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν.

2. Εξαιρετικώς, επιτρέπεται η παροχή υπηρεσιών, χωρίς τον περιορισμό της παραγράφου 1, προς σύζυγο ή προς συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και προς δικηγόρο ή συνταξιούχο δικηγόρο, εφόσον πρόκειται για προσωπική τους υπόθεση, οι οποίοι όμως προκαταβάλλουν τα δικαστικά έξοδα.»

13. Στο άρθρο 176 του Κώδικα Δικηγόρων οι λέξεις «ή εξώδικους» διαγράφονται.

14. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 178 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται με δύο εδάφια, ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, τα Δικαστήρια κατά την επιδίκαση δικαστικών εξόδων, καθώς και κατά την εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών, που διενεργείται στην περίπτωση κατά την οποία δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής μεταξύ του δικηγόρου και του εντολέως του ή αντιπροσώπου αυτού, εφαρμόζουν τις περί νομίμων αμοιβών

διατάξεις του Κώδικα τούτου. Προς τούτο λαμβάνουν υπόψη τον πίνακα των γενομένων εξόδων και των καταβλητέων αμοιβών που παρατίθεται υποχρεωτικά από τους διαδίκους κάτω από τις προτάσεις τους.»

15. Οι παράγραφοι 2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν. 2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α΄) καταργούνται.

16. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων, καθώς και οποιουδήποτε άλλου νομοθετήματος που αφορά την άσκηση του δικηγορικού επαγγελματός.

Άρθρο 6 **Δικηγορικές εταιρείες**

1. Το άρθρο 1 του π.δ. 81/2005 (ΦΕΚ 120 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1
Ίδρυση εταιρείας μεταξύ δικηγόρων

1. Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι, μέλη του ίδιου ή διαφορετικών δικηγορικών συλλόγων, μπορούν να συστήσουν «Αστική Επαγγελματική Δικηγορική Εταιρεία», με σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών, που θα προκύψουν από τη δραστηριότητά τους αυτή.

Ως έδρα της εταιρείας ορίζεται η έδρα του πρωτοδικείου μιας εκ των πρωτοδικειακών περιφερειών, όπου ανήκουν αντιστοίχως δικηγορικοί σύλλογοι, στους οποίους είναι εγγεγραμμένα μέλη της εταιρείας.

2. Η δικηγορική εταιρεία δύναται να ιδρύει υποκαταστήματα στην αλλοδαπή σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας της Ε.Ε. και της νομοθεσίας του εκάστοτε κράτους υποδοχής.

3. Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο της χώρας, ο συνολικός αριθμός των δικηγορικών εταιριών, οι οποίες έχουν την έδρα τους στην πρωτοδικειακή του περιφέρεια, καθώς και των δικηγόρων που ασκούν μόνοι τους ελεύθερη δικηγορία απαγορεύεται να περιοριστεί με σύσταση εταιριών κάτω από το συνολικό αριθμό επτά (7).»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 81/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η έγκριση του καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρείας, που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου. Αν παρέλθει άπρακτο διάστημα μηνός από την υποβολή προς έγκριση του καταστατικού ή τροποποίησής του, η έγκριση λογίζεται παρασχεθείσα.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του π.δ. 81/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η απόφαση της δικηγορικής εταιρείας για ίδρυση υποκαταστήματος γνωστοποιείται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη λήψη της, στο δικηγορικό σύλλογο της έδρας της εταιρείας. Η ίδρυση υποκαταστήματος καταχωρείται στα βιβλία εταιριών του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρείας.»

4. Όπου στο π.δ. 81/2005 χρησιμοποιείται ο όρος «οι-

κείος δικηγορικός σύλλογος», νοείται ο «δικηγορικός σύλλογος της έδρας της εταιρείας».

Άρθρο 7 **Μηχανικοί**

1.α) Η αμοιβή των μηχανικών, για την μελέτη των έργων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ. 696/1974 (ΦΕΚ 301 Α΄), καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων. Οι προβλεπόμενες στο προεδρικό διάταγμα τούτο ως υποχρεωτικώς ελάχιστες αμοιβές παύουν εφεξής να ισχύουν με αυτόν τον χαρακτήρα. Τα ανωτέρω ισχύουν αντιστοίχως και ως προς κάθε οριζόμενη από οποιαδήποτε διάταξη νόμου ως υποχρεωτικώς ελάχιστη αμοιβή για εργασίες που αναφέρονται στο άρθρο 59 του ν.δ. της 17.7/16.8.1923, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου.

β) Το Δ.Σ. του Τ.Ε.Ε., όταν περιέρχεται στην αντίληψή του περίπτωση συνομολογήσεως από μηχανικό σύμβασης, της οποίας η αμοιβή φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, τον καλεί εγγράφως να δικαιολογήσει το ύψος της, ζητώντας τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες. Εφόσον οι εξηγήσεις του ενδιαφερομένου δεν κριθούν ικανοποιητικές, το Δ.Σ. του Τ.Ε.Ε. μπορεί να ασκεί πειθαρχική δίωξη κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Η σχετική σύμβαση, η οποία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του β.δ. της 30/31.5.1956 (ΦΕΚ 134 Α΄), κατατίθεται από τον μηχανικό στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Μετά την περαίωση της μελέτης, ο μηχανικός γνωστοποιεί στο Τ.Ε.Ε. τα στοιχεία που προκύπτουν από αυτήν, με βάση τα οποία υπολογίζει και καταβάλλει στο Τ.Ε.Ε. τις εισφορές και τα λοιπά δικαιώματα, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία, είτε ως παρακρατούμενα από την αμοιβή του μηχανικού, που επεβάλλετο κατά το άρθρο 2 του β.δ. της 30/31.5.1956 να κατατίθεται στο Τ.Ε.Ε., είτε ως καταβαλλόμενα στο Τ.Ε.Ε. ως δικαιούχο ή προς απόδοση σε τρίτους δικαιούχους. Το Τ.Ε.Ε., μετά από επαλήθευση των στοιχείων και του βάσει αυτών γενόμενου υπολογισμού των εισφορών, τον οποίο οριστικοποιεί, αποδίδει στους νόμιμους δικαιούχους τις καταβαλλόμενες σε αυτό εισφορές και δικαιώματα, πέραν εκείνων που προορίζονται γι' αυτό.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν αντιστοίχως και ως προς τον επιβλέποντα μηχανικό για τις εργασίες επίβλεψης, καθώς και τον αναλαμβάνοντα τη διοίκηση έργου.

4. Οι εισφορές υπέρ του Τ.Ε.Ε., υπέρ ασφαλιστικών ταμείων και λογαριασμών, καθώς και οι λοιπές εισφορές και δικαιώματα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της αμοιβής των μηχανικών, υπολογίζονται εφεξής επί της συμβατικής αμοιβής εφόσον αυτή είναι μεγαλύτερη από την νόμιμη αμοιβή κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 696/1974, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 8, άλλως υπολογίζονται επί της νόμιμης αμοιβής.

Στις περιπτώσεις που οι ως άνω εισφορές προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της υποχρεωτικώς ελάχιστης αμοιβής, υπολογίζονται εφεξής επί της νόμιμης αμοιβής.

5. Οι αναφερόμενες στο π.δ. 696/1974 «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές» νοούνται εφεξής ως νόμιμες αμοιβές κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1

του ιδίου διατάγματος όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 8 και, πέραν της λήψεως υπόψη για τον υπολογισμό νόμιμων εισφορών και δικαιωμάτων από το Τ.Ε.Ε. κατά την προηγούμενη παράγραφο, λαμβάνονται επίσης υπόψη από τα δικαστήρια κατά την εκδίκαση διαφορών από αμοιβές μηχανικών για την παροχή εργασίας σύμφωνα με τα άρθρα 677 έως 681 του Κ.Πολ.Δ., όταν δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αυτών.

6. Ειδικά για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προϋπολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 3 του π.δ. 696/1974, εξάγεται είτε βάσει αναλυτικού προϋπολογισμού, είτε σύμφωνα με τις τιμές μονάδος που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν γνώμης του Τ.Ε.Ε., η οποία λαμβάνει υπόψη το κόστος κατασκευής, όπως εξάγεται από τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων (άρθρο 41 του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει.»

7. Η παρ. 6 του άρθρου 3 του π.δ. 696/1974 καταργείται.

8. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 696/1974 αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Οι καθοριζόμενες με το διάταγμα αυτό αμοιβές αποτελούν τις νόμιμες αμοιβές, οι οποίες ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής, για την εκπόνηση μελετών και την διενέργεια επιβλέψεων - παραλαβών και εκτιμήσεων Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων ως και Τοπογραφικών Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών, κατά τις κατωτέρω κατηγορίες ή διακρίσεις αυτών.»

9. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 3 του π.δ. 696/1974, καταργούνται.

10. Το άρθρο 59 του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (ΦΕΚ 228 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 59

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγκρίνεται κανονισμός αμοιβών των διπλωματούχων ανώτατων σχολών μηχανικών γενικά και αρχιτεκτόνων, μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, καθώς και αυτών που ασκούν τα επαγγέλματα αυτά, βάσει ειδικών διατάξεων νόμου, εν όλω ή εν μέρει. Με τον κανονισμό αυτόν καθορίζεται η νόμιμη αμοιβή για τη μελέτη, επίβλεψη, εποπτεία ή έλεγχο και παραλαβή κάθε είδους έργων ή εγκαταστάσεων, καθώς και για κάθε είδους τεχνικές γενικά εργασίες και υπηρεσίες, όπως σχεδιαγράμματα, καταμετρήσεις, γνωμοδοτήσεις, πραγματογνωμοσύνες ή αμοιβές που καταβάλλονται σε αυτούς που μετέχουν σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και στους κριτές αυτών.

Μεταξύ των ως άνω έργων περιλαμβάνονται επίσης οι τοπογραφικές και κτηματογραφικές εργασίες, καθώς και οι χωροταξικές, ρυθμιστικές, πολεοδομικές και περιβαλλοντικές μελέτες.

Η αμοιβή αυτή οφείλεται, εφόσον δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής.»

11. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου μόνου του ν.δ. 2726/1953 (ΦΕΚ 325 Α') καταργούνται.

12. α) Επί της συμβατικής συννομολογουμένης ή της

νομίμου αμοιβής κατά τις διακρίσεις της παραγράφου 4, καταβάλλεται από τον μηχανικό υπέρ του Τ.Ε.Ε. ποσοστό 2% για τις πάσης φύσεως δαπάνες αυτού. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης καταβολής των αμοιβών μελετών ή επιβλέψεων από εργοδότη, μπορεί και το Τ.Ε.Ε. να επιδιώξει δικαστικώς την είσπραξη της οφειλόμενης αμοιβής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους του Τ.Ε.Ε. ή της εταιρείας, γραφείου ή συμπράξεως γραφείων εκπονήσεως τεχνικών μελετών. Με την αίτηση πρέπει να προσδιορίζεται και το σύνολο της οφειλόμενης αμοιβής.

β) Η παρ. 4 του άρθρου μόνου του ν.δ. 2726/1953 (ΦΕΚ 325 Α') καταργείται.

13. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 2 του β.δ. της 30/31.5.1956 καταργούνται.

14. Το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του β.δ. της 30/31.5.1956 αντικαθίστανται ως εξής: «Αίτημα της αγωγής θα είναι η αναγνώριση υποχρεώσεως καταβολής ή η καταβολή του οφειλόμενου ποσού στο μελετητή μηχανικό. Τούτο εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση ασφαλιστικών μέτρων.»

15. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Ε.Ε., διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει την εκπόνηση μελετών ιδιωτικών έργων και τις αμοιβές των μηχανικών.

16. Η παράγραφος 8 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α') καταργείται.

17. Το τρίτο εδάφιο της περιπτώσεως β' της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικειμένου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στην προτεινόμενη τεχνική λύση.»

18. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν.3316/2005, οι λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8» αντικαθίστανται με τις λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7».

19. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν.3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικειμένου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο της μελέτης όπως προκύπτει από τα στοιχεία του εδαφίου β' της παραγράφου 2.»

20. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005, καταργούνται.

21. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή του ν. 3316/2005 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

22. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προσαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αριθμ. ΔΜΕΟ/α/οικ/1161 (ΦΕΚ 1064 Β'/2005) υπουργικής απόφασης που αφορούν την βαθμολόγηση οικονομικών προσφορών, στις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 4 του ν.3316/2005, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις της παραγράφου 16 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8 **Νόμιμοι Ελεγκτές**

1. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2231/1994 (ΦΕΚ 139 Α΄) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Με γενικές ή ειδικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), μετά πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) καθορίζονται οι ελάχιστες αναγκαίες ώρες για τη διενέργεια των υποχρεωτικών ελέγχων, το ανώτατο όριο ετησίας απασχόλησης των νόμιμων ελεγκτών και του βοηθητικού προσωπικού τους στους υποχρεωτικούς ελέγχους και τα υποβαλλόμενα στο Σ.Ο.Ε.Λ. στοιχεία της χρήσεως, στην οποία αφορά ο κάθε έλεγχος. Για τον καθορισμό των ελαχίστων αναγκαιών ωρών υποχρεωτικών ελέγχων, λαμβάνονται ιδίως υπόψη αντικειμενικά δεδομένα αναγόμενα κατά περίπτωση στην κατηγορία μονάδων ή στη συγκεκριμένη μονάδα, που αναφέρονται στα γενικά χαρακτηριστικά του κλάδου, στην πολυπλοκότητα του αντικειμένου του ελέγχου, στην οργανωτική δομή, στο μέγεθος και στην ιδιαίτερη σημασία της ασκούμενης δραστηριότητας για το δημόσιο συμφέρον.»

2. Η περίπτωση α΄ της παρ. 2 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992 (ΦΕΚ 120 Α΄), καταργείται.

3. Οι περιπτώσεις β΄ και γ΄ της παρ. 3 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992, αντικαθίστανται ως εξής:

«β. Ο εκλεγόμενος νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο οφείλει να αποποιηθεί αμέσως την εκλογή του, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της περίπτωσης γ΄ της προηγούμενης παραγράφου 2, γνωστοποιώντας την αποποίησης του και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.). Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή. Για τη διαπίστωση της παράβασης και την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).

γ. Αν το ελεγκτικό γραφείο δεν αποποιείται τον έλεγχο, οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της εντολής να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε.Λ. το όνομα του νόμιμου Ελεγκτή ή Ελεγκτών, στους οποίους ανέθεσε την ευθύνη του συγκεκριμένου ελέγχου. Περαιτέρω, μέσα στην ίδια προθεσμία από τη λήψη της εντολής, ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο οφείλει να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε.Λ. τις προϋπολογιζόμενες ώρες πραγματοποίησης του ελέγχου αυτού. Οι ώρες αυτές, συνυπολογιζόμενων και των ωρών άλλων ελέγχων που έχουν ήδη ανατεθεί σε ένα νόμιμο ελεγκτή και πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στη δωδεκάμηνη περίοδο από 1ης Ιουλίου εκάστου έτους μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο ετήσιας απασχόλησης του ίδιου και του απασχολούμενου από αυτόν ελεγκτικού προσωπικού, όπως το όριο αυτό καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Λ.Τ.Ε..

Τυχόν υπέρβαση του πιο πάνω ορίου, συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκα-

τό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή. Για τη διαπίστωση της παράβασης και την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε..»

4. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η αμοιβή ελέγχου της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία των μερών, ιδίως βάσει των προϋπολογιζόμενων ωρών διενέργειας του ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία μπορούν να αναρτούν ενδεικτικές ωριαίες τιμές και τα κριτήρια εφαρμογής τους στο διαδικτυακό τους τόπο.»

5. Η περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 20 του π.δ. 226/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Ανάρμοστη συμπεριφορά.»

Άρθρο 9 **Τελικές Διατάξεις - Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του νόμου**

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται για τις επαγγελματικές δραστηριότητες των οδικών εμπορευματικών μεταφορών που ρυθμίζονται με το ν. 3887/2010 (ΦΕΚ 174 Α΄) και των φαρμακοποιών.

Άρθρο 10 **Έναρξη ισχύος**

1. Η ισχύς των διατάξεων του νόμου που παρέχουν νομοθετική εξουσιοδότηση αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του νόμου αρχίζει τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Γ. Παπακωνσταντίνου	Κ. Μπιρμπίλη
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Δ. Ρέππας	Χ. Καστανίδης

Αριθμ. 22 / 2 / 2011

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγεμάτων»

Από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1.α. Ορίζεται ότι, για την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκησή τους ισχύει η αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας.

β. Οι προβλεπόμενοι στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί, που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγεμάτων, πέραν εκείνων των επαγγεμάτων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο κεφάλαιο Β΄ του υπό ψήφιση νόμου, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευσή του.

γ. Ως περιορισμοί, νοούνται οι εξής:

- Η ύπαρξη περιορισμένου αριθμού προσώπων, τα οποία δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα σε όλη την επικράτεια ή σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, είτε ο αριθμός αυτός ορίζεται ευθέως, είτε προσδιορίζεται εμμέσως βάσει πληθυσμιακών ή άλλων κριτηρίων και χορήγηση διοικητικής άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος μόνον προς συμπλήρωση του αριθμού τούτου.

- Η εξάρτηση της χορήγησης διοικητικής άδειας, για την άσκηση επαγγέλματος, από την εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης προς τούτο, που θεωρείται συντρέχουσα όταν η προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους των προσώπων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος δεν είναι ικανοποιητική για το κοινωνικό σύνολο, είτε καθ' όλη την επικράτεια, είτε σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, ενόψει αφ' ενός του αριθμού των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα και αφ' ετέρου των προς ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών.

- Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της ασκήσεως επαγγέλματος έξω από ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εντός του οποίου και μόνον είναι αυτή επιτρεπτή.

- Η επιβολή της ύπαρξης ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ των εγκαταστάσεων προσώπων που ασκούν το επάγγελμα.

- Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της δημιουργίας περισσότερων εγκαταστάσεων ή επαγγελματικής δραστηριοποίησης σε περισσότερες εγκαταστάσεις, σε ένα ή περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα.

- Η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης είδους αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματικών εγκαταστάσεων.

- Η επιβολή της ασκήσεως επαγγέλματος ή η απαγόρευση της ασκήσεώς του υπό ορισμένη ή ορισμένες εταιρικές μορφές ή ο αποκλεισμός της ασκήσεώς του υπό εταιρική μορφή, επιτρεπομένης μόνον της ατομικής ασκήσεως αυτού.

- Η επιβολή περιορισμών, σχετιζομένων με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, συναπτομένων προς την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμέ-

νης επαγγελματικής ιδιότητας.

- Η επιβολή υποχρεωτικών κατωτάτων ή ανωτάτων τιμών ή αμοιβών για τη διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών, είτε αυτές ορίζονται ευθέως, είτε προσδιορίζονται εμμέσως με την εφαρμογή συντελεστού κέρδους ή με άλλο ποσοστιαίο υπολογισμό.

δ. Με π.δ/γμα, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, μπορεί να προστεθούν και άλλοι περιορισμοί εκτός των προαναφερόμενων.

ε. Επίσης, με π.δ/γμα, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως, σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα από τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις και η διατήρηση σε ισχύ περιορισμού εφόσον με αυτόν επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος. *(άρθρα 1-2)*

2.α. Ορίζεται ότι, η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγέλματος, πέραν εκείνων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β΄ του υπό ψήφιση νόμου, όταν η χορήγηση της άδειας αυτής συναρτάται προς την, αντικειμενικώς διαπιστούμενη κατά δεσμία αρμοδιότητα, συνδρομή νομίμων προϋποθέσεων, παύει να ισχύει μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου. Από το χρονικό εκείνο σημείο και με την επιφύλαξη των οριζομένων στο επόμενο εδάφιο, το επάγγελμα ασκείται ελευθέρως μετά πάροδο τριμήνου από την αναγγελία ενάρξεως ασκήσεώς του, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά, για την πιστοποίηση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων, στην κατά τις ισχύουσες στο χρονικό εκείνο σημείο διατάξεις αρμόδια προς αδειοδότηση διοικητική αρχή.

β. Έννομες συνέπειες που προβλέπονται (στο νόμο) επερχόμενες ή επιβαλλόμενες με διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, στην περίπτωση ασκήσεως επαγγέλματος, χωρίς τη λήψη της απαιτούμενης προς τούτο διοικητικής άδειας, νοούνται μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών, από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου συναπτόμενες προς την έναρξη ασκήσεως επαγγέλματος, χωρίς προηγούμενη αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια διοικητική αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο, καθώς και προς την άσκηση του επαγγέλματος παρά τη διατύπωση προς τούτο απαγορεύσεως από την αρμόδια διοικητική αρχή.

γ. Με π.δ/γμα είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως ως προς ορισμένο επάγγελμα από την προαναφερόμενη διάταξη προηγούμενης παραγράφου, αν η διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής άδειας επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, συνάμα δε πληρούνται προς τούτο οι προϋποθέσεις της αρχής της αναλογικότητας. *(άρθρο 3)*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το επάγγελμα του Συμβολαιογράφου, του Δικηγόρου, των Δικηγορικών Εταιρειών, των Μηχανικών και των Νομίμων Ελεγκτών. Ειδικότερα:

1. Συμβολαιογράφοι

α. Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000) στα εξής κατά βάση σημεία:

- Η αναλογική αμοιβή προσδιορίζεται με φθίνοντα ποσοστά επί της αξίας του αντικειμένου της συναλλαγής.

- Θεσπίζεται ανώτατο ποσό αναλογικής αμοιβής για τη σύνταξη συμβολαίων.

- Παρέχεται η δυνατότητα της ελεύθερης συνομολόγησης με έγγραφη συμφωνία συμβολαιογράφου και ενδιαφερόμενου, μικρότερης αμοιβής από το ανώτατο ποσό αναλογικής αμοιβής.

β. Προβλέπεται, εντός τιθέμενης προθεσμίας, η έκδοση της σχετικής κ.υ.α. που θα καθορίζει την αναλογική αμοιβή των Συμβολαιογράφων κ.λπ. (άρθρο 4)

2. Δικηγόροι

Επέρχονται οι εξής μεταβολές ως προς το επάγγελμα του Δικηγόρου:

α. Αίρονται οι υφιστάμενοι γεωγραφικοί περιορισμοί ως προς την άσκηση της δικηγορίας. Συγκεκριμένα, ο Δικηγόρος δικαιούται να ασκεί πλέον το λειτούργημά του και σε περιφέρειες και άλλων δικηγορικών συλλόγων (και όχι μόνο στην περιφέρεια του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος). Ο παρά Πρωτοδικείο Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον και όλων των πολιτικών και διοικητικών πρωτοδικείων (μέχρι σήμερα επιτρεπόταν μόνο στα ποινικά δικαστήρια) καθώς και όλων των ειρηνοδικείων της χώρας.

Αντίστοιχα ο παρ' Εφετείο Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των πρωτοδικείων και εφετείων, καθώς και ενώπιον όλων των ειρηνοδικείων της χώρας, χωρίς να είναι απαραίτητη πλέον η σύμπραξη δικηγόρου διατελούντος σε αυτά.

Ο παρ' Αρειώ Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των δικαστηρίων της χώρας.

β. Καταργείται ο θεσμός των υποχρεωτικών ελάχιστων αμοιβών και τα της αμοιβής του Δικηγόρου ορίζονται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία. Οι μέχρι σήμερα ελάχιστες αμοιβές του Κεφαλαίου Ι για παραστάσεις στα Δικαστήρια της υπ' αριθμ. 1117864/2297/A0012/7.12.2007 κ.υ.α. εξακολουθούν να ισχύουν ως νόμιμες αμοιβές, που εφαρμόζονται σε ορισμένες περιπτώσεις όπως μη ύπαρξης έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής των σχετικών δικηγορικών υπηρεσιών, επίδικασης δικαστικών εξόδων, αυτεπάγγελτου διορισμού δικηγόρου σε ποινικές υποθέσεις κ.λπ.

Η επαναρύθμιση των ανωτέρω νομίμων αμοιβών είναι δυνατή με την έκδοση σχετικού π.δ/τος. Με το πρώτο π.δ/γμα που θα εκδοθεί εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, καθορίζονται σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά οι νόμιμες αμοιβές που υπολογίζονται ως ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης.

γ. Η συμφωνία περί της αμοιβής αποδεικνύεται πλέον σε κάθε περίπτωση με την προσκόμιση του σχετικού εγγράφου.

δ. Καταργείται ο θεσμός της υποχρεωτικής προεπισπραξης της αμοιβής των δικηγόρων από τους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους και ορίζεται ότι ο δικηγόρος για την παράστασή του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, καθώς και ενώπιον δικαστών υπό την ιδιότητά τους, ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών, και εν γένει για την παροχή υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και την διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή εκδόσεως δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο ποσοστό επί «ποσού αναφοράς» ίσο με

το, μέχρι την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, παρακρατούμενο από την προκαταβολή της δικηγορικής αμοιβής ποσοστό. Το ποσοστό αυτό κατανέμεται μεταξύ του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, του Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (Τ.Ε.Α.Δ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων του ΕΤΑΑ (όπου προβλέπεται) και του Ειδικού Διανεμητικού Λογαριασμού νέων δικηγόρων με τον ίδιο τρόπο που κατανέμεται έως σήμερα. Το συνολικό και τα επιμέρους ποσοστά που αποδίδονται προσδιορίζονται με κ.υ.α., σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου διατάξεις.

Το «ποσό αναφοράς» για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση του δικηγόρου, καθορίζεται με κ.υ.α., ενώ κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης, νοείται το ποσό που ορίζεται στην υπ' αριθμ. 1117864/2297/A0012/7.12.2007 κ.υ.α. για την αντίστοιχη διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου.

Με π.δ/γμα που εκδίδεται με την οριζόμενη διαδικασία μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά, τα οποία είναι εφαρμοστέα επί των «ποσών αναφοράς».

Αυξάνονται τα πρόστιμα που επιβάλλονται στους δικηγόρους που παραβιάζουν την υποχρέωση προκαταβολής των σχετικών ποσών, και πλέον κυμαίνονται σε ποσά από χίλια (1.000) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

Επί του «ποσού αναφοράς» υπολογίζονται πλέον και τα ποσοστά που προκαταβάλλονται ως πόροι των ιδιαίτερων διανεμητικών λογαριασμών των Δικηγορικών Συλλόγων.

ε. Ορίζεται ότι, τόσο για τον έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης, όσο και για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία. Έτσι, καταργούνται τα ελάχιστα όρια αμοιβών για τη σύνταξη ιδιωτικών και δημοσίων εγγράφων και η σχετική υποχρέωση προκαταβολής αυτών στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους.

Παράλληλα προβλέπεται ότι με κ.υ.α., που εκδίδεται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνεται ιδιαίτερος λογαριασμός για την συγκέντρωση καταβαλλομένων ποσών (υποχρεωτικών εισφορών) από δικηγόρους επί διενεργείας οριζομένων εξώδικων ή δικαστικών εργασιών και να ρυθμίζονται τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκέντρωση αυτών, τη διανομή τους στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία του λογαριασμού. Με όμοια απόφαση, εκδιδόμενη κατά την ίδια διαδικασία, οι δικηγόροι που προβαίνουν στις προαναφερόμενες νομικές εργασίες ή σε άλλες οριζόμενες νομικές εργασίες, μπορεί να υποχρεούνται σε προκαταβολή εισφοράς προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο συγκεκριμένου ποσοστού, επί «ποσού αναφοράς» ή επί «ποσοστού αναφοράς» το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας του αντικειμένου της δικαιοπραξίας. Τα «ποσά» ή τα «ποσοστά αναφοράς», με βάση τα οποία υπολογίζονται ποσοστιαίως οι προκαταβολές των δικηγόρων προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, καθορίζονται με κ.υ.α. και δύναται να αναπροσαρμόζονται.

Μέχρι την έκδοση της εν λόγω κ.υ.α., το «ποσοστό α-

ναφοράς» επί του οποίου υπολογίζεται ποσοστιαίως το ποσό που ο δικηγόρος υποχρεούται να προκαταβάλλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, ορίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας και σύμφωνα με την ίδια περίπτωση κλίμακα που ίσχυε ως σήμερα για τον καθορισμό των ελάχιστων αμοιβών.

Έως σήμερα οι Δικηγορικοί Σύλλογοι μπορούσαν να παρακρατούν ποσοστά από τις προκαταβαλλόμενες αμοιβές, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αυτό ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με τις ανωτέρω ρυθμίσεις. Οι υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν βάσει της προαναφερόμενης διάταξης, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των κατ'εξουσιοδότηση του υπό ψήφιση νόμου αντίστοιχων κ.υ.α.

στ. Καταργούνται οι παράγραφοι 2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν. 2753/1999, με τις οποίες προβλέπεται η έκδοση κ.υ.α. για τον καθορισμό των ελάχιστων αμοιβών των δικηγόρων που προεισπράττονται από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και επί των οποίων διενεργείται παρακράτηση φόρου εισοδήματος.

ζ. Παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων καθώς και οποιουδήποτε άλλου νομοθετήματος που αφορά την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος. (άρθρο 5)

3. Δικηγορικές εταιρείες

Στο π.δ. 81/2005 για τις δικηγορικές εταιρείες επέρχονται οι εξής μεταβολές:

α. Αστική Επαγγελματική Δικηγορική Εταιρεία μπορούν πλέον να συστήσουν και δύο ή περισσότεροι δικηγόροι, που είναι μέλη διαφορετικών δικηγορικών συλλόγων.

Ως έδρα της εταιρείας ορίζεται η έδρα του πρωτοδικείου μιας εκ των πρωτοδικειακών περιφερειών, όπου ανήκουν αντιστοίχως οι δικηγορικοί σύλλογοι, στους οποίους είναι εγγεγραμμένα μέλη της εταιρείας.

β. Προστίθεται διάταξη σύμφωνα με την οποία, αν παρέλθει άπρακτο διάστημα μηνός από την υποβολή προς έγκριση του καταστατικού ή τροποποιήσεως αυτού, στον δικηγορικό σύλλογο της έδρας της εταιρείας, η έγκριση λογίζεται παρασχεθείσα.

γ. Ορίζεται ότι η απόφαση της δικηγορικής εταιρείας για ίδρυση υποκαταστήματος δεν υποβάλλεται πλέον για έγκριση, αλλά γνωστοποιείται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη λήψη της, στο δικηγορικό σύλλογο της έδρας της εταιρείας. Η ίδρυση υποκαταστήματος καταχωρείται στα βιβλία εταιριών του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρείας. (άρθρο 6)

4. Μηχανικοί

Παύουν να ισχύουν οι υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές, για τις μελέτες ιδιωτικών έργων και οι υποχρεωτικές ελάχιστες προεκτιμώμενες αμοιβές, για τα δημόσια έργα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Η αμοιβή των μηχανικών, για την μελέτη των έργων και εργασιών, καθώς και των επιβλεπόντων μηχανικών και εκείνων που αναλαμβάνουν τη διοίκηση έργου, καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων, και οι προβλεπόμενες ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές παύουν εφεξής να ισχύουν με αυτόν τον χαρακτήρα. Έτσι, οι αμοιβές που καθορίζονται με το άρθρο 1 του π.δ/τος 696/1974 αποτελούν πλέον τις νόμιμες αμοιβές, οι οποίες ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής, για

την εκπόνηση μελετών και την διενέργεια επιβλέψεων-παραλαβών και εκτιμήσεων Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων ως και Τοπογραφικών Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών, κατά τις κατηγορίες ή διακρίσεις αυτών.

β. Η έγγραφη συμφωνία αμοιβής κατατίθεται από τον μηχανικό στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Μετά την περαίωση της μελέτης, ο μηχανικός γνωστοποιεί στο Τ.Ε.Ε. τα στοιχεία που προκύπτουν από αυτήν, με βάση τα οποία υπολογίζει και καταβάλλει στο Τ.Ε.Ε. τις εισφορές και τα λοιπά δικαιώματα, όπως αυτά προβλέπονται στην νομοθεσία. Το Τ.Ε.Ε., μετά από επαλήθευση των στοιχείων και του βάσει αυτών γενόμενου υπολογισμού των εισφορών, αποδίδει στους νόμιμους δικαιούχους τις καταβαλλόμενες σε αυτό εισφορές και δικαιώματα, πέραν εκείνων που προορίζονται γι' αυτό.

γ. Σε περίπτωση ασυνήθιστα χαμηλής αμοιβής, το Δ.Σ. του ΤΕΕ καλεί εγγράφως τον μηχανικό να δικαιολογήσει το ύψος της, ζητώντας τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες. Εφόσον οι εξηγήσεις του δεν κριθούν ικανοποιητικές, το Δ.Σ. του Τ.Ε.Ε. ασκεί την πειθαρχική δίωξη κατά τις κείμενες διατάξεις.

δ. Οι εισφορές υπέρ του Τ.Ε.Ε., υπέρ ασφαλιστικών ταμείων και λογαριασμών, καθώς και οι λοιπές εισφορές και δικαιώματα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της αμοιβής των μηχανικών, υπολογίζονται εφεξής επί της συμβατικής αμοιβής εφ' όσον αυτή είναι μεγαλύτερη από την νόμιμη αμοιβή.

ε. Παύει η υποχρέωση κατάθεσης της αμοιβής για εκπονηθείσα μελέτη στο ΤΕΕ και η συνακόλουθη στέρηση του δικαιώματος να καταβάλλεται απευθείας η αμοιβή στους δικαιούχους.

στ. Με π.δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Ε.Ε., διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει την εκπόνηση μελετών ιδιωτικών έργων και τις αμοιβές των μηχανικών, εν γένει και αρχιτεκτόνων.

ζ. Καταργείται η παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005, με την οποία επιβάλλεται οι οικονομικές προσφορές να συντάσσονται με τήρηση των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με την αμοιβή των μελετών και υπηρεσιών του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου, δεδομένου ότι οι υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές των μηχανικών καταργούνται.

Επιπλέον, αναμορφώνεται η διατύπωση όλων των διατάξεων του ν. 3316/2005 που άπτονται θεμάτων τα οποία αφορούν τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, σχετικά με τις αμοιβές της προς ανάθεσης μελέτης, αφού παραπέμπουν στη ρύθμιση της καταργούμενης διάταξης για τις ελάχιστες αμοιβές.

η. Με π.δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή του ν. 3316/2005 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

θ. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προσαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αριθ. ΔΜΕΟ/α/οικ/1161 υ.α. που αφορούν την βαθμολόγηση οικονομικών προ-

σφορών, στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις της παρ. 16 του παρόντος άρθρου. (άρθρο 7)

5. Ορκωτοί Ελεγκτές - Λογιστές

Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 2231/1994 και του π.δ. 226/1992 αναφορικά με το επάγγελμα του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή. Ειδικότερα:

α. Προβλέπεται ότι, με γενικές ή ειδικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), μετά από πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.), καθορίζονται οι ελάχιστες αναγκαίες ώρες για τη διενέργεια των υποχρεωτικών ελέγχων, το ανώτατο όριο ετήσιας απασχόλησης των νόμιμων ελεγκτών και του βοηθητικού προσωπικού τους στους υποχρεωτικούς ελέγχους και τα υποβαλλόμενα στο Σ.Ο.Ε.Λ. στοιχεία της χρήσεως, στην οποία αφορά ο κάθε έλεγχος. Σήμερα ο εν λόγω καθορισμός γίνεται με αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών, με τις οποίες καθορίζεται επιπλέον και στο ελάχιστο ενιαίο ωρομίσθιο των ορκωτών ελεγκτών.

β. Καταργείται η διάταξη της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992, που θέτει ως προϋπόθεση για την ανάληψη οποιουδήποτε τακτικού ελέγχου εκ μέρους των ορκωτών ελεγκτών, το ύψος της αμοιβής τους να μην υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του συνόλου των εσόδων που πραγματοποίησε η εκλεγόμενη εταιρεία ή κοινοπραξία κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δωδεκάμηνης διαχειριστικής χρήσης και συνιστούσε λόγω αποποίησης ανάληψης του ελέγχου.

γ. Η μη τήρηση της υποχρέωσης του εκλεγόμενου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου να αποποιηθεί την ανάθεση ελέγχου σε περίπτωση απασχόλησης των ασκούμενων ελεγκτών για μεγαλύτερο σύνολο ωρών από εκείνο των ορκωτών ελεγκτών στο ίδιο ελεγκτικό έργο, εξασφαλίζεται να συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που επισύρει την επιβολή χρηματικής ποινής από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

Η ίδια χρηματική ποινή επιβάλλεται και σε περίπτωση υπέρβασης του καθοριζόμενου, με απόφαση της Ε.Λ.Τ.Ε., ανώτατου ορίου ετήσιας απασχόλησης του ελεγκτή και του απασχολούμενου προσωπικού του. (Και για τις δύο περιπτώσεις πειθαρχικού παραπτώματος σήμερα επιβάλλεται χρηματική ποινή η οποία κυμαίνεται από 14.674 ευρώ έως το τριπλάσιο της ελάχιστης αμοιβής ελέγχου).

δ. Ορίζεται ότι, η αμοιβή ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης και των οικονομικών καταστάσεων των οριζόμενων φορέων (ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., τραπεζών, ασφαλιστικών εταιρειών, ανωνύμων εταιρειών κ.λπ.), καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία μεταξύ των μερών (ελεγκτή-ελεγχόμενου φορέα), βάσει των προϋπολογιζόμενων ωρών διενέργειας του ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο. Σήμερα απαγορεύεται οποιαδήποτε μείωση της αμοιβής ελέγχου, όπως αυτή καθορίζεται βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου (ελάχιστες ώρες πραγματοποίησης του τακτικού ελέγχου σε συνάρτηση με ελάχιστο μέσο ενιαίο ωρομίσθιο).

ε. Απαλείφεται από τις πειθαρχικά τιμωρούμενες πράξεις των μελών Σ.Ο.Ε.Λ. η περίπτωση διαπραγμάτευση της αμοιβής του υποχρεωτικού ελέγχου. (άρθρο 8)

6. Οι διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου δεν εφαρμόζονται για τις επαγγελματικές δραστηριότητες των οδικών

εμπορευματικών μεταφορών που ρυθμίζονται με το ν. 3887/2010 και των φαρμακοποιών. (άρθρο 9)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού. Αντίθετα, με την απελευθέρωση των επαγγελματιών, την απόλειψη των ελάχιστων αμοιβών κλπ, επέρχεται αύξηση της απασχόλησης και της ζήτησης υπηρεσιών, γεγονός που οδηγεί στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ταχύτερη ανάπτυξη της οικονομίας και, κατ' επέκταση, στην αύξηση της φορολογικής βάσης και των φορολογικών εσόδων. Η αναμενόμενη αύξηση των φορολογικών εσόδων θα υπερκαλύψει την απώλεια εσόδων από τη μη εισπραξη παραβόλων κατά την έκδοση των σχετικών διοικητικών αδειών κ.λπ..

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2011

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης